



## PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

### **Plan ogólny gminy Wińsko**

Opracowanie:  
Zbigniew Dudzik

Wrocław, 23 wrzesień 2024 r.

## SPIS TREŚCI:

|                                                                                                                                             |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>I. ETAP – WSTĘP .....</b>                                                                                                                | <b>3</b>  |
| 1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY.....                                                                                    | 3         |
| 2. CEL, METODA I ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY.....                                                                                           | 3         |
| <b>II. ETAP – ANALIZA ŚRODOWISKA GMINY WIŃSKO ORAZ ROZPOZNANIE STANU ŚRODOWISKA I ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH.....</b> | <b>3</b>  |
| 1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE WIŃSKO – UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.....                                                             | 3         |
| <i>Położenie geograficzne, rzeźba terenu i budowa geologiczna, surowce naturalne.....</i>                                                   | 3         |
| <i>Gleby.....</i>                                                                                                                           | 8         |
| <i>Wody powierzchniowe i podziemne.....</i>                                                                                                 | 8         |
| <i>Klimat, powietrze.....</i>                                                                                                               | 14        |
| <i>Hałas, klimat akustyczny.....</i>                                                                                                        | 14        |
| <i>Lasy.....</i>                                                                                                                            | 15        |
| <i>Przyroda.....</i>                                                                                                                        | 16        |
| 2. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.....                                                                                | 16        |
| 3. WYPOSAŻENIE MIASTA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ.....                                                                                      | 23        |
| 4. OPIS ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM OGÓLNYM GMINY WIŃSKO.....                                                         | 27        |
| 5. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM OGÓLNYM GMINY WIŃSKO.....                                              | 29        |
| 6. POŻĄDANE DO REALIZACJI KIERUNKI I ZADANIA SPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ EKOROZWOJOWI.....                                         | 30        |
|                                                                                                                                             | 31        |
| <b>III. ETAP - ROZPOZNANIE I ANALIZA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY WIŃSKO</b>                                                               |           |
| 1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....                                                                                 | 31        |
| 2. IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA ZAPROPONOWANYCH W PLANIE OGÓLNYM.....              | 31        |
| 2.1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ.....                                                                                          | 32        |
| 2.2 IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA ZAPROPONOWANYCH W PLANIE OGÓLNYM.....                                               | 34        |
| <b>IV. ETAP - OCENA TENDENCJI DO ZMIAN W ŚRODOWISKU PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY WIŃSKO.</b>                 | <b>35</b> |
| <b>V. ETAP - STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU OGÓLNEGO GMINY WIŃSKO.....</b>                                            |           |
| 1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO Z ZAPISAMI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH.....                                                         | 35        |
| 2. WPŁYW STREF PLANISTYCZNYCH USTALONYCH W PLANIE OGÓLNYM NA ŚRODOWISKO I WARUNKI RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU.....                                 | 35        |
| 2.1 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....                                                                                   | 37        |
| 2.2 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE .....                                                                                                      | 37        |
| 2.3 WPŁYW USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY NATURA 2000 ORAZ SIEDLISKA PRZYRODNICZE POZA OBSZARAMI NATURA 2000.....                         | 49        |
|                                                                                                                                             | 49        |
| <b>VI. ETAP - OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING.....</b>                                                       |           |
| 1. ŚRODKI ZAPOBIEGANIA, OGRANICZENIA NEGATYWNYM SKUTKOM REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO, KOMPENSACJA PRZYRODNICZA, ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....  | 51        |
| 2. PROPONOWANE METODY MONITOROWANIA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO                                                | 51        |
|                                                                                                                                             | 52        |
| <b>VII. STRESZCZENIE.....</b>                                                                                                               |           |
| <b>VIII. LITERATURA.....</b>                                                                                                                | <b>53</b> |
| <b>IX. PRZEPISY PRAWNE.....</b>                                                                                                             | <b>54</b> |
| <b>X. Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko</b>                                                                                 | <b>57</b> |

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono na potrzeby projektu Planu ogólnego gminy Wińsko.

## **I. ETAP – WSTĘP**

### **1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY**

- 1) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112
- 2) Nr LXXVI/524/2023 Rady Gminy Wińsko z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Wińsko.

Zakres projektu Planu ogólnego obejmuje obszar gminy Wińsko w granicach administracyjnych.

### **2. CEL I METODA I ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY**

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko planu ogólnego<sup>1</sup> jest identyfikacja możliwych do wystąpienia źródeł zagrożeń dla środowiska oraz ustalenie prognozowanego wpływu planowanych rozwiązań przestrzennych projektu dokumentu „Planu ogólnego gminy Wińsko”<sup>2</sup> na środowisko przyrodnicze, walory krajobrazowe i zrównoważony rozwój oraz zdrowie człowieka.

Niniejsze opracowanie Prognozy wykonano dla projektu planu ogólnego, wprowadzającego nowe jakościowo ustalenia prawa miejscowego wynikające z przepisów obowiązującego prawa.

Projekt planu ogólnego, który jest przedmiotem opracowania niniejszej Prognozy obejmuje teren całej gminy Wińsko w jej granicach administracyjnych.

Projekt planu ogólnego zgodnie z art. 13b. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy. Projektowane strefy planistyczne stanowią w sporej mierze usankcjonowanie istniejącego zagospodarowania terenu jak i ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zakres merytoryczny Prognozy został ustalony zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozę sporządził autor, który spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

## **II. ETAP – ANALIZA ŚRODOWISKA GMINY WIŃSKO ORAZ ROZPOZNANIE STANU ŚRODOWISKA I ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNO – PLANISTYCZNYCH**

### **1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE WIŃSKO - UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE**

#### **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, RZEŹBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA, SUROWCE NATURALNE**

Obszar opracowania projektu planu ogólnego gminy Wińsko obejmuje obszar całej gminy, zawierając 44 obręby wsi (sołectwa), w granicach administracyjnych. Znajduje się w województwie dolnośląskim, w powiecie wołowskim (Rys. 1), w odległości ok. 60 km na północny - zachód od Wrocławia.

Siedziba gminy to Wińsko. Według danych z 24 kwietnia 2024 gminę zamieszkiwało 7910 osób. Gmina Wińsko, liczy sobie 249 km<sup>2</sup> powierzchni i położona jest dokładnie w środkowo-północnej części województwa dolnośląskiego, będąc częścią powiatu wołowskiego. Największy obszar w gminie zajmują użytki rolne (65% powierzchni gminy); lasy pokrywają 25% powierzchni, a łąki i

<sup>1</sup> Dalej pisząc: Prognoza.

<sup>2</sup> Dalej pisząc: projekt planu ogólnego.

pastwiska – 10%. Teren gminy charakteryzuje się niskim zagęszczeniem ludności, 1 km<sup>2</sup> zamieszkuje 32 osób.

W sumie w 50 miejscowościach (sołectwa i pozostałe miejscowości) mieszka 8369 osób (wg stanu na 31 grudnia 2019 r., GUS Wrocław). Gmina stanowi 36,97% powierzchni powiatu.

#### 44 Sołectwa w gminie Wińsko:

Aleksandrowice, Baszyn, Białawy Małe, Białawy Wielkie, Boraszyce Małe, Boraszyce Wielkie, Brzózka, Budków, Buszkowice Małe, Chwałkowice, Dąbie, Domanice, Głębowice, Gryżyce, Grzeszyn, Iwno, Jakubikowice, Kleszczowice, Konary, Kozowo, Krzelów, Łazy, Małowice, Moczydlnica Klasztorna, Morzyna, Naroków, Orzeszków, Piskorzyna, Przyborów, Rajczyn, Rogów Wołowski, Rogówek, Rudawa, Słup, Smogorzów Wielki, Smogorzówek, Staszowice, Stryjno, Turzany, Węglewo, Węgrzce, Wińsko, Wrzeszów, Wyszęce.

#### Pozostałe miejscowości - przysiółki:

Białków, Czaplice, Gołaszów, Młoty, Mysłoszów, Trzcinica Wołowska.

#### Gminy, które sąsiadują z gm. Wińsko:

Jemielno, Prusice, Rudna, Ścinawa, Wąsosz, Wołów, Żmigród.

Gmina Wińsko rozciąga się między dwiema dolinami rzek Odry i Baryczy, oddzielnymi od siebie pasmem Wzgórz Wińskich i Strupińskich. Duże zróżnicowanie terenu wynikające z położenia w trzech odmiennych regionach geograficznych powoduje, że gmina ta posiada wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze. Z usytuowanego na wzgórzach Wińsko rozpościera się wspaniały widok na dolinę Odry. Zachodnia granica gminy styka się z Odrą, tworząc w tym miejscu liczne starorzecza, nadające się do wykorzystania (gospodarka rybna, rekreacja).

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 36 kierunku: Ostrów Wielkopolski-Krotoszyn-Rawicz-Wąsosz-Wińsko-Ścinawa-Lubin-Prochowice.

Obszar gminy Wińsko w zasadzie należy do trzech mezoregionów geograficznych: Obniżenie Ścinawskie, Wzgórz Trzebnickie i Kotlina Żmigrodzka, a skraj południowej części gminy przynależy do Wysoczyzny Rościszawskiej (rys. 2).

- Obniżenie Ścinawskie – kraina leżąca w zachodniej części gminy wzdłuż rzeki Odry. Jest to fragment doliny Odry wraz z jej prawobrzeżnym dopływem Jezierzycą, pokryty łąkami i polami uprawnymi, poprzecinany w części zalewowej starorzeczami. Największymi miejscowościami tego obszaru są: Krzelów, Orzeszków i Małowice,
- Wzgórz Trzebnickie – kraina leżąca w środkowej i południowej części gminy. Ten mezoregion dzieli się na trzy mikroregiony: Wzgórz Wińskie, Wzgórz Strupińskie i leżące pomiędzy nimi Obniżenie Pęczyńskie (zwane Padołem Pęczyńskim).

Najwyżej położonym mikroregionem Wzgórz Trzebnickich są Wzgórz Wińskie sięgające 202 m n.p.m. w pobliżu wsi Jakubikowice. Są to morenowe pagórki pokryte głównie polami uprawnymi oraz

[Rys. 1] Położenie gminy Wińsko na mapie powiatu<sup>3</sup>



[Rys. 2.] Gmina Wińsko w zasięgu mezoregionów wg Kondrackiego



<sup>3</sup>[https://pl.wikipedia.org/wiki/Wi%C5%84sko\\_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wi%C5%84sko_(gmina))

w mniejszej części lasami. Największą miejscowością tego obszaru jest Wińsko; jednak należy wyróżnić również wieś Piskorzyna. Wzgórza Strupińskie, leżące we wschodniej części gminy, w samej gminie Wińsko sięgają do 175 m n.p.m. pod Trzcinicą Wołowską. Są to morenowe pagórki pokryte niemal w całości lasami. Znajdują się tu jedynie dwie niewielkie wsie: Trzcinicą Wołowską oraz Staszowice. Obniżenie Pełczyńskie to mikroregion oddzielający Wzgórza Wińskie od Wzgórz Strupińskich. Tylko niewielka część tego obszaru, pokryty lasami rejon źródliskowy rzeki Łachy, leży na terenie gminy Wińsko.

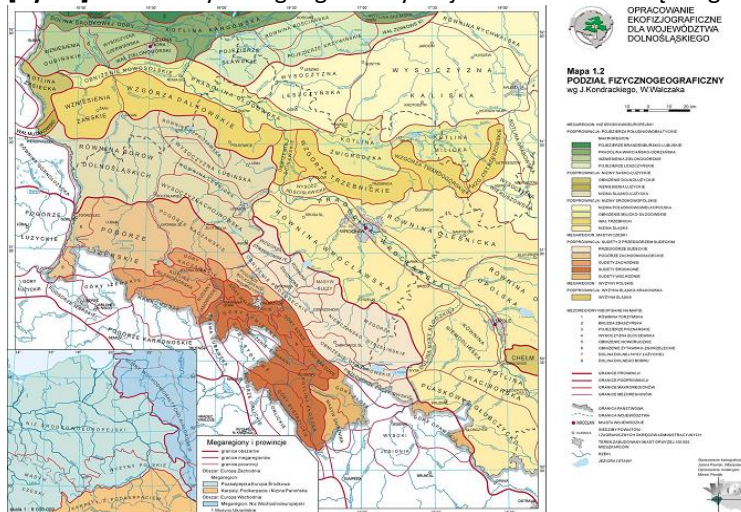
- Kotlina Żmigrodzka – kraina leżąca w północno-wschodniej części gminy. Jest to zagłębienie końcowe lodowca warciańskiego. Jej obszar zajmują głównie użytki rolne oraz wilgotne lasy liściaste. Największą miejscowością tej krainy w gminie jest wieś Głębowice.

Omawiany obszar charakteryzuje się znacznym urozmaicheniem rzeźby terenu (rys. 3). Dominuje tu rzeźba falista, przechodząca w części wschodniej w pagórkowatą. Jedynie niewielkie fragmenty terenu w części zachodniej, w rejonie Wyszęć położone są w obrębie Obniżenia Ściniańskiego (fragment doliny Odry) o rzeźbie równinnej i niewielkich deniwelacjach.

Generalne nachylenie terenu w kierunku zachodnim jest jednolite na całym praktycznie obszarze i zdeterminowane przebiegiem doliny Odry, której koryto położone jest ok. 4,5 km na zachód.

Wysokości względne są dość znacznie zróżnicowane, jednak na większości obszaru nie przekraczają 10-15 metrów. Do form wklęsłych zaliczyć można doliny niewielkich cieków: Bełczy, Kijanki (w północnej części obszaru) oraz fragmentu doliny Tynicy w południowej części obszaru opracowania. Są to formy bardzo słabo wykształcone, posiadające charakter niewyraźnych, płtych podłużnych obniżeń o orientacji równoleżnikowej, zgodnej z zasadniczym nachyleniem skłonu wysoczyzny.

[Rys. 3] Podział fizyczno-geograficzny województwa dolnośląskiego<sup>4</sup>



Obszar objęty niniejszym opracowaniem jest położony w obrębie makroregionu Wał Trzebnicki i mikroregionu Wzgórz Wińskie. Dominuje tu krajobraz strefy moreny czołowej spiętrzonej w formie licznych wzniesień o wysokościach względnych od 30 do 80 m. Obszar ten stanowi powierzchnie największych kulminacji w obrębie tego mikroregionu, stanowiąc niewątpliwie o atrakcyjności krajobrazowej omawianego terenu.

Obszar gminy położony jest w południowej części dużej jednostki geologicznej zwanej monokliną przedsudecką. Podłoże Wzgórz Wińskich i Równiny Prusic budują osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Obszar ten głównie budują utwory wodnolodowcowe, są to piaski, pospółki i żwiry. Grunty te są średnio zagęszczone i stanowią bardzo dobre podłoże budowlane. Na stosunkowo niewielkich powierzchniach występują gliny morenowe a niekiedy również trzeciorzędowe iły. Ich stan zależny jest od zawilgocenia, miejscami są to utwory plastyczne ale na ogół twardoplastyczne. Iły posiadają tendencję do pęcznienia. Dolinę Odry oraz doliny boczne budują utwory holoceniskie pochodzenia rzeczno-bagiennego, są to w przewadze serie piaszczysto-żwirowe, przykryte nieciągłą warstwą mad wykształconych w formie na ogół twardoplastycznych i plastycznych piasków gliniastych. Mady w formie często gruntów organicznych wypełniają również liczne starorzecza.

W budowie geologicznej warstw powierzchniowych występują się pokrywy glin zwałowych zlodowacenia Warty oraz form akumulacji wodnolodowcowej. Gliny zwałowe występują we

<sup>4</sup> źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, WBU Wrocław.



wschodniej, najwyżej wzniesionej części terenu, lokalnie towarzyszą im także piaski żwiry akumulacji lodowcowej. Teren ten położony jest w zachodniej części Wzgórz Trzebnickich. Wzgórza Trzebnickie to spiętrzona morena końcowa zlodowacenia warciańskiego ze sfałdowanymi warstwami neogeńskimi. Południowe i zachodnie stoki pokrywają piaski sandrowe oraz less. W granicach opracowania znajduje się ich zachodni człon, stanowiący fragment tzw. Wzgórz Wińskich, wznoszących się tu do niemal 180 m n.p.m.

Miejscami na obszarze opracowania stropowa warstwa osadów obejmuje peryglacialne gliny lessopodobne o miąższości do 1 m. Kompleksy glin zwałowych zlokalizowane pod glinami lessopodobnymi lokalnie przewarstwione są piaskami i żwirami zlodowacenia warty. W części zachodniej przeważają piaszczyste i piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe. W rejonie Wyszęć i Boraszyc Wielkich wzdłuż doliny Tynicy występują także holocieńskie piaski i mułki rzeczne. W obniżeniach i niewielkich dolinach drobnych cieków (Kijanka, Bełcz, Dopytyw spod Boraszyc) występują osady holocieńskie w postaci głównie namułów, rzadziej torfów i namułów torfiastych.

#### CHARAKTERYSTYKA KOPALIN

Na podstawie analiz geologicznych należy wskazać:

- kruszywo naturalne

Na terenie gminy przeprowadzono zwiad geologiczny za złożami kruszywa naturalnego. Większość rejonów uznano za negatywne. Jedynie rejon: Kozowo, Wińsko, Moczydelnica Klasztorna i Smogorzów Mały uznano za rejon perspektywiczny z których można będzie pozyskać znaczne ilości kruszywa na potrzeby lokalne. Za perspektywiczny uznać należy również rejon Boraszyc Wielkich gdzie obecnie wydobywa się niewielkie ilości piasku drobnoziarnistego. Istnieje tutaj możliwość rozszerzenia eksploatacji na terenie całej wydmy, której zasoby szacunkowe określono wstępnie na 400.000 m<sup>3</sup>.

- itły do produkcji keramzytu

Przeprowadzone prace zwiadowcze w dziewięciu rejonach uznały siedem rejonów za negatywne, natomiast rejon Gołaszów i Morzyna wytypowane jako perspektywiczne.

- perspektywy surowcowe

Na terenie gminy nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych ani też złóż, które posiadają karty rejestracyjne. Na podstawie aktualnie zebranych danych można stwierdzić że brak jest perspektyw na odkrycie złóż o znaczeniu przemysłowym. Na obszarze gminy w 25 miejscach w obrębie trzech miejscowości stwierdzono występowanie na powierzchni kruszywa naturalnego (głównie jest to piasek i pospółka) (Tab. 1). Mogą to być jedynie złoża wykorzystywane na potrzeby lokalne. Z uwagi na ochronę środowiska należy dążyć do likwidacji „dzikich wyrobisk”, wyznaczając kilka miejsc najmniej konfliktowych dla środowiska, gdzie eksploatacja prowadzona byłaby w sposób planowy i zorganizowany.

Na terenie gminy Wińsko znajdują się następujące złoża kruszywa naturalnego:

- Konary Południe (Kod w systemie MIDAS KN 18419) - dla którego zatwierdzono „Dokumentację geologiczną złoża piasków skaleniowo- kwarcowych „Konary - Południe” w kat. Ci” decyzją nr 39/2016 z dnia 17.10.2016 r.;
- Konary I (Kod w systemie MIDAS KN 20307) - dla którego zatwierdzono „Dokumentację geologiczną złoża KN Konary I” decyzją nr 28/2021 z dnia 24.05.2021 r.;
- Konary (złożę w kompetencji starosty, kod w systemie MIDAS KN 10433) - dla którego zatwierdzono „Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża piasków i żwirów „Konary” w kat. Ci” decyzją nr 10/Z/2014/PG z dnia 20.11.2014 r.;
- Smogorzówek (złożę w kompetencji starosty, kod w systemie MIDAS KN 10226) - dla którego zatwierdzono „Dodatek nr 2 do dokumentacji geologicznej w kat. Ci” złoża kruszywa naturalnego Smogorzówek” decyzją 2/Z/2016/PG z dnia 19.02.2016 r.

Progностycznie należy wskazać, iż na obszarze gminy w 25 miejscach w obrębie trzech miejscowości stwierdzono występowanie na powierzchni kruszywa naturalnego (głównie jest to piasek i pospółka) (Tab. 1).

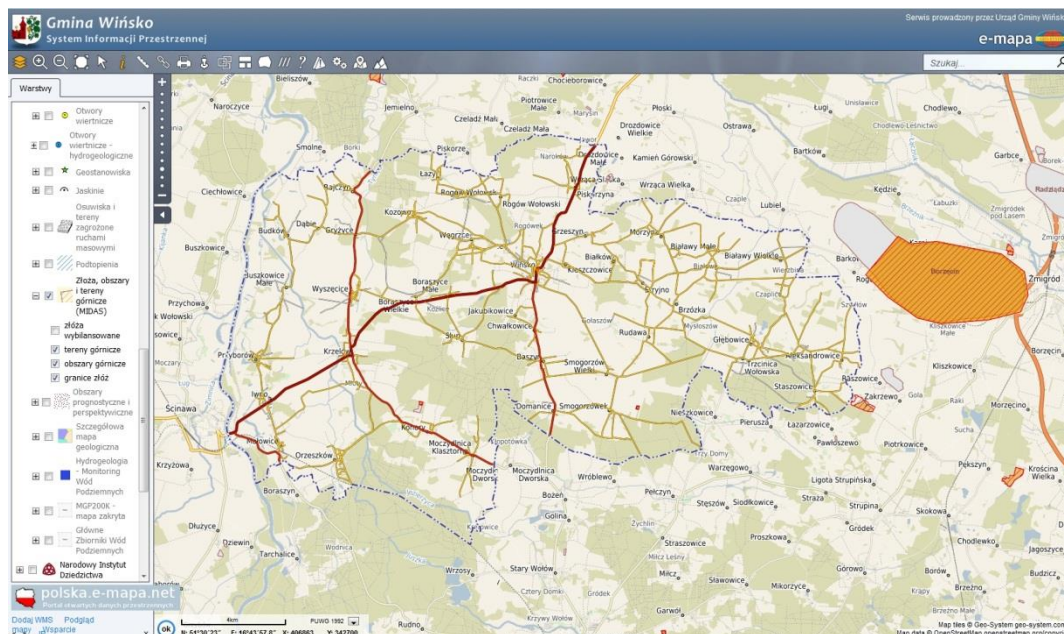
[Tab.1] Obszary o progностycznych zasobach geologicznych w gminie Wińsko

| L.p. | Miejscowość | Rodzaj kopaliny | Powierzchnia złoża [ha] | Zasoby perspektywiczne   |
|------|-------------|-----------------|-------------------------|--------------------------|
| 1    | Konary      | piaski          | 100,0                   | 15,20 mln ton            |
| 2    | Słup        | piaski          | 18,0                    | 1,44 mln ton             |
| 3    | Morzyna     | ił              | 70,0                    | 10,50 mln m <sup>3</sup> |

Wg ogólnodostępnych zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego w granicach administracyjnych gminy Wińsko znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

1. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Konary A1”, położone na działce nr 268/2, posiadające nr w rejestrze 10-1/2/143b, wyznaczone 23.12.2022 r., z powiązaniem złożem kruszywa naturalnego „Konary” ID:10433 i „Konary-Południe ID:18419.
2. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Samogorzówek A”, położone na działce nr 154/4, posiadające nr w rejestrze 10-1/5/417, wyznaczone 07.11.2016 r., z powiązaniem złożem kruszywa naturalnego „Samogorzówek” ID: 10226.
3. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Konary I” , położone na działce nr 199/1, posiadające nr w rejestrze 10-1/6/504, wyznaczone 13.10.2022 r., z powiązaniem złożem kruszywa naturalnego „Konary I” ID:20307.
4. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Konary-Południe” położone na działce nr 199/1, posiadające nr w rejestrze 10-1/6/514, wyznaczone 17.07.2023 r., z powiązaniem złożem kruszywa naturalnego „Konary-Południe” ID:18419.

[Rys. 4.] Tereny i obszary górnicze, a także granice złóż na terenie gminy Wińsko i w sąsiedztwie<sup>5</sup>



Na terenie opracowania planu ogólnego obszaru gminy Wińsko występują udokumentowane i eksploatowane złoża kopalin: Konary, Smogorzówek, Konary I, Konary Południe. Ponadto należy wskazać na lokalizację niewielkich terenów (TG) i obszarów górniczych (OG): Konary A1, Samogorzówek A, Konary I i Konary-Południe.

<sup>5</sup>SIP gminy Wińsko

## GLEBY

Gleby analizowanego obszaru są wytworzone na zróżnicowanym geologicznie podłożu. Pod względem typów na obszarze występują gleby: bielcowe, brunatne, czarne ziemie, mady, mułowo-torfowe, mursze i torfy (na podstawie badań terenowych wykonanych w latach 1968 -1972).

Rozmieszczenie typów gleb jest dość ściśle w warunkach gminy związane z rzeźbą terenu i stosunkami wodnymi. Największe znaczenie w kształtowaniu typów gleb miało w części zachodniej gminy położenie w dolinie Odry. Teren pocięty jest liczną siecią hydrograficzną. Małe spadki, liczne starorzecza. Większość gleb tutaj wytworzonych to mady. W głębszych obniżeniach terenowych oraz zarastających starorzeczach to gleby mułowo-torfowe i torfowe. W płytszych obniżeniach, mniej uwilgotnionych wykształciły się czarne ziemie. Z uwagi na nadmiar wody użytkowane są one najczęściej jako użytki zielone. Te typy gleb pojawiają się w dolinie Łachy. Wyższe partie terenu gminy zajmują gleby brunatne, dobrze uwilgotnione. Gleby pseudobielcowe występują na lżejszych utworach (piaskach), z reguły na lokalnych kulminacjach, wzgórkach.

Wartość użytkowa gleb określana jest poprzez klasyfikację bonitacyjną. Największy procent gruntów ornych (39,3%) znajduje się w klasie IV. Szczegółowa klasyfikacja bonitacyjna gleb gminy przedstawia się następująco:

- Gleby najlepsze - stanowią jedynie 0,1% gruntów ornych. Znaleźć je można w okolicach Buszkowic, Rogowa Wołowskiego, Wrzeszowa, Krzelowa, Piskorzyny i Biaław Wielkich,
- Gleby dobre i średniodobre (klasa IIIa i b) to 26,2 %. Występują wśród gruntów wsi: Dąbie (72,1%), Orzeszków (66,9%), Piskorzyna (58,1%), Białków (48,6%), Grzeszyn (46,0%), Budków (44,2%), Wyszęcice (41,3%), Iwno (38,5%), Przyborów (33,9%), Buszkowice Małe (32,2%), Rogów Wołowski (29,5%), Białawy Wielkie (22,5%). Podczas gdy w: Domanicach (8,2%), Słupie (7,8%), Strynie (7,3 %), Węglewie (7,1%), Morzynie (5,1 %), Węgrzicach (4,8%), Jakubikowicach (1,0%), Aleksandrowicach (0,0 %), Staszowicach (0,0%),
- Gleby średnie i średniodobre (klasa IVa i b) stanowią na terenie gminy Wińsko 39,3 % gruntów ornych. Wśród gruntów wsi: Białawy Wielkie (72,0 %), Morzyna (60,2 %), Małowice (53,2 %), Białawy Małe (52,7%), Rudawa (52,7%), Węgrzce (49,1%), Iwno (42%), Budków (40,9%), Krzelów (36,6%), Jakubikowice (30,5%), Węglewo (28,0%), Turzany (25,9%). Natomiast w obrębie gruntów wsi: Buszkowice (31,2%), Kozowo (29,3%), Staszowice (26,6%), Brzózka (25,7%), Łazy (25,1%), Aleksandrowice (24,7%), Słup (19,5%).

Jeśli chodzi o użytki zielone to ich klasyfikacja determinuje sposób ich użytkowania. Ponieważ rozgraniczanie użytku łąkowego od użytku pastwiskowego jest dość trudne, szczególnie wobec praktykowanym na terenie gminy Wińsko bardzo często przemiennym sposobie użytkowania zasadnym będzie ukazanie ich łącznie. Szczególnie jest to uzasadnione wobec zachodzących w nich procesach glebotwórczych, gdyż zarówno w glebach łąkowych, jak i pastwiskowych zachodzi proces glebotwórczy darniowy. Szczegółowa klasyfikacja bonitacyjna gleb gminy przedstawia się następująco:

- użytki zielone najwyższych klas praktycznie nie występują (I i II klasa),
- użytki zielone klasy III stanowią 16,9 % areалу,
- użytki zielone klasy IV zajmują 52,6 % powierzchni.

Najślabsze użytki zielone klasy VI stanowią aż 50,6 %, czyli są też najliczniej występujące w obrębie gminy.

## WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Duża część gminy Wińsko położona jest w zlewni rzeki Odry z odwodnieniem w kierunku zachodnim. Jedynie niewielki fragment położony w północno-wschodniej części Równiny Prusickiej leży w zlewni rzeki Baryczy i odwadniany jest w kierunku północnym. Największą rzeką i osią hydrograficzną gminy jest rzeka Odra, stanowiąca zachodnią granicę gminy. Woda w Odrze i w Jezierzycy wykazuje zanieczyszczenia przekraczające dopuszczalne normy (NON).

Według postanowień Europejskiego porozumienia w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym sporządzonych w Genewie dnia 19 stycznia 1996 r. (zwany



dalej: „Porozumienie AGN”), którego Rzeczpospolita Polska jest członkiem od 2017 r., rzekę Odrę zaliczono do śródlądowej drogi wodnej mieszczącej się w zakresie projektu, przede wszystkim międzynarodową drogę wodną E30 jako Odrzańska Droga Wodna (E30). Planowany jest rozwój rz. Odry w zakresie umożliwiającym niezawodne i efektywne prowadzenia transportu wodnego śródlądowego. Zgodnie z Porozumieniem AGN, parametry eksploatacyjne Odrzańskiej Drogi Wodnej (E30) powinny odpowiadać co najmniej wymaganiom stawianym IV klasie drogi wodnej (obecnie spełnia parametry II klasy drogi wodnej).

Głównym dopływem Odry w obrębie gminy jest rzeka Jezierzycza. Inne cieki podstawowe to: Graniczna Woda, Łacha, Tynica, Niecieczna, Rów Stawowy, Nowy Rów. Na całym terenie ale zwłaszcza w dolinie Odry i Jezierzycy są liczne rowy melioracyjne, stale bądź okresowo wypełnione wodą. Na terenie gminy występują liczne naturalne zbiorniki niektórych starorzeczy. Znajdują się tu kanały: Gryżyce i Buszkowicki.

Odra na całym odcinku jest obwałowana, a jej wylewy ograniczają się do międzywala. Wielka woda podczas powodzi w 1997 r. objęła tereny następujących miejscowości: Budków, Buszkowice, Rajczyn, Dąbie, Przyborów, Iwno, Małowice, Orzeszków. Reżim hydrologiczny rzeki cechuje się dużymi wahaniami stanu wód i przepływów. Rzeki uregulowane w całości to: Tynica, Rów Stawowy, Odra. Rzeki uregulowane częściowo to : Jezierzycza, Niecieczna, Juszka, Nowy Rów, Graniczna Woda.

Dla terenów gminy Wińsko zagrożenie powodziowe powodują dwie rzeki, które wylewają: Stara Odra i Barycz.

Zbiorniki wodne i stawy o łącznej powierzchni około 270 ha, mają funkcję głównie retencyjną i przeciwpożarową. Na cele hodowli ryb wykorzystywane jest tylko około 10 ha.

Omawiany obszar zlokalizowany jest w całości dorzeczu Odry. Według podziału hydrograficznego Polski przez obszar opracowania przebiega dział wodny II rzędu oddzielający zlewnie Kanału Dąbie (13972), prawobrzeżnego dopływu Odry od zlewni Tynicy (1471), dopływu Baryczy. W zlewni Kanału Dąbie (Strużnik) położona jest jedynie niewielki fragment południowo-zachodniej części obszaru opracowania, w rejonie miejscowości Wyszczec. Pozo tała powierzchnia znajduje się w zlewni Tynicy, w skład której wchodzi tu kilka niewielkich zlewni jej dopływów: Kijanki, Bełczy oraz Dopływu z Boraszyc Wielkich. Północna część obszaru opracowania odwadniana jest powierzchniowo poprzez zlewnie cząstkowe IV rzędu rzeki Kijanki i V rzędu Bełczy. W części środkowej spływ powierzchniowy odbywa się bezpośrednio do Tynicy (zlewnia 14743). W części południowej obszar odwadniany jest przez dopływ Tynicy - Dopływ z Boraszyc Wielkich, ciek V rzędu. Stany wód w ciekach na terenie opracowania nawiązują do ich przebiegu w rzece Odrze. Maksima stanów wody na Odrze przypadają w miesiącach letnich (czerwiec -sierpień). Gęstość sieci rzecznej na terenie opracowania jest dość znaczna i rośnie w kierunku zachodnim, na niżej położonych partiach terenu. Mniejsza ilość cieków występuje na terenie Wzgórz Trzebnickich we wschodniej części opracowania. Z uwagi na znaczne zróżnicowanie hipsometryczne i jednolity kierunek spadku terenu, drenaż powierzchniowy jest dobrze rozwinięty. W konsekwencji brak tu większych zbiorników wodnych, a także większych powierzchniowo mokradeł stałych lub okresowych. Nie występują tu naturalne zagłębienia bezodpływowe.

Zgodnie z treścią Ustawy Prawo wodne oraz ustaleniami wynikającymi z Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 18.10.2016 r., a ogłoszonego w dniu 06.12.2016 r. (MP.P 2016, poz. 1967), gmina Wińsko należy do obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Środkowej Odry, położona jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Łacha o kodzie PLRW60001714549 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- Tynica o kodzie PLRW60001714749 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- Jezierzycza do Rowu Stawowego o kodzie PLRW600017139672 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał

ekologiczny i dobry stan chemiczny,

- Jezierzycza od Rowu Stawowego o kodzie PLRW600019139699 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,

- Nieciecza o kodzie PLRW60001713968 - oceniona jako naturalna o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, które stanowią scaloną część wód Jezierzycza (SO1111),

- Odra od Wałów Śląskich do Kanału Wschodniego o kodzie PLRW6000211511 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,

- Kanał Dąbie (Strużnik) o kodzie PLRW60001713972 - oceniona jako naturalna o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Obecnie rz. Odra w granicach Gminy zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych (Dz. U. 2002 nr 77 poz. 695) spełnia parametry II klasy drogi wodnej. Zgodnie z w/w Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną, na terenie gminy Wińsko:

- śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej - Odra,
- śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - między innymi Jezierzycza (odbiornik Odra), Graniczna Woda (odbiornik Łacha), Łacha (odbiornik Barycz), Tynica (odbiornik Barycz), Rów Stawowy (odbiornik Jezierzycza), Nowy Rów (odbiornik Juszka), Juszka (odbiornik Jezierzycza).

Przez teren gminy przebiega 16 cieków i rowów melioracyjnych o łącznej długości 145,69 km. W granicach administrowanych przez Nadzór Wodny w Trzebnicy występuje sieć rowów melioracyjnych, obszary zdrenowane oraz cieki: rz. Rów Leśny (wg JCWP Dopływ z Grzeszyna), rz. Rów Białawski, rz. Bziniec, rz. Rudawka, rz. Graniczna Woda, rz. Rów Smogorzowski (wg JCWP Dopływ spod Smagorzewa Wielkiego) oraz cieki: Smogorzowski Rów (wg ewidencji rów R-GII), Dopływ spod Warzęgowa. Podstawowym ciekiem przepływającym przez teren gminy jest rzeka Jezierzycza o łącznej długości 34,8 km. Rzeka uchodzi do Odry na 419,8 km jej biegu.

Na terenie gminy Wińsko znajduje się wiele stawów oraz innych zbiorników wodnych. W celach rekreacyjnych tworzone są liczne niewielkie powierzchniowo zbiorniki. Natomiast rzadkością są zbiorniki większe, służące do hodowli ryb. Na terenie gminy źródła występują w miejscowości Smogorzów Wielki.

Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym - międzywale) z prawdopodobieństwem  $Q_1\%$ ,  $Q_{10}\%$  i obszary 0,2% (obejmując one wyłącznie teren międzywala), na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, a także obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego w scenariuszu całkowitego zniszczenia obwałowania, przy wyznaczeniu którego przyjęto przepływ o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%, uwzględniono na załączniku graficznym do projektu Studium (uwarunkowania i kierunki), obejmując swym zasięgiem obręb na zachodzie gminy t.j.: Budków, Dąbie, Rajczyn, Gryżyce, Buszkowice Małe, Wyszęcice, Krzelów, Małowice, Przyborów, Orzeszków, Konary, Moczydlnica Klasztorna (dla tych terenów w większości istnieje jedynie prawdopodobieństwo zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego).

Wyznaczone na MZP strefy  $Q_{10}\%$ ,  $Q_1\%$  i  $Q_{0,2}\%$  w granicach Gminy Wińsko obejmują wyłącznie teren międzywala rz. Odry i częściowo rz. Jezierzycy. Na części międzywala rz. Jezierzycy nie ma wyznaczonych na MZP obszarów - co nie oznacza, że nie występuje tam obszar szczególnego zagrożenia powodzią - informacja ta wymaga uwzględnienia w Studium. Natomiast obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego obejmuje znaczną część terenów Gminy położonych po stronie odpowietrznej wału przeciwpowodziowego rz. Odry.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z

ustawy Prawo wodne. Ustala się bezwzględny zakaz zabudowy na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią tj. międzywalu. Ograniczenie to nie dotyczy budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych wraz z infrastrukturą i budynkami niezbędnymi do ich funkcjonowania). Ponadto obowiązują stosowne przepisy odrębne w odniesieniu do istniejącego obwałowania (t.j. art. 176).

Na terenie gminy wydzielić można dwa rejony o odmiennych warunkach hydrogeologicznych:

- dolina Odry,
- Wzgórza Wińskie i Równina Prusic.

Dolina Odry - poziom wody gruntowej utrzymuje się w przepuszczalnych utworach piaszczysto - żwirowych tworząc zwierciadło swobodne na głębokości 0,5 - 1,5 m. Lokalnie trudno przepuszczalne mady powodują nieznaczne napięcie horyzontu wodonośnego. Poziom wód gruntowych jest uzależniony od poziomu wody w rzece Odrze.

Wzgórza Wińskie - pierwszy horyzont wodonośny uzależniony jest od przepuszczalności podłoża. W przepuszczalnych utworach piaszczysto - żwirowych tworzy on zwierciadło swobodne na głębokości od 1 m do kilku metrów. Ponadto wody gruntowe występują w piaskach jako wody zawieszone na stropie mało przepuszczalnych glin.

Wahania wód są uzależnione od intensywności opadów atmosferycznych. W okresach obfitych opadów woda występuje płytko, a w okresach suszy może całkiem zanikać.

Według Atlasu Zasobów Zwykłych wód podziemnych i ich wykorzystania w Polsce, gmina Wińsko należy do regionu trzebnicko - ostrzeszowskiego. Wodonośne poziomy użytkowe gminy zajmują tylko 30 % ogólnej powierzchni regionu. Najlepsze warunki hydrogeologiczne występują w dolinie Odry.

Planowane jest objęcie wschodniej części gminy ochroną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - Pradolina Barycz-Głogów E (303). Planowany obszar najwyższej ochrony (ONO), obejmuje miejscowości: Smogorzów Mały, Smogorzów Wielki, Rudawa, Brzózka, Trzcina Wołowska, Głębowice, Staszowice, Turzany, Białawy Małe. Obszar wysokiej ochrony (OWO), obejmuje miejscowości: Białawy Wielkie, Czaplice, Aleksandrowice. Ochrona zostanie wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów, gdzie będą określone granice, nakazy i zakazy.

Głębokość występowania wód gruntowych i miąższość warstwy wody na omawianym terenie jest uzależniona od rzeźby terenu i budowy geologicznej. Zwierciadło wody gruntowej ulega szybkim wahaniom związanym z warunkami atmosferycznymi. Na terenie opracowania można wydzielić trzy strefy wodne o różnej głębokości występowania pierwszego poziomu wód gruntowych. Najpłycej od 0 do 2 m wody gruntowe zaznaczają się na rozległym obniżeniu nawiązującym do doliny Odry, w południowo - zachodniej części obszaru. Tereny wysoczyzny morenowej charakteryzuje się występowaniem zwierciadła wody gruntowej na głębokości 2 – 5 m. W obrębie Wzgórz Trzebnickich poziom wody gruntowej zalega najczęściej na głębokości ponad 5 m. Pod względem hydrogeologicznym obszar opracowania położony jest w regionie wrocławskim. Dwa główne piętra użytkowe to poziom trzecio- i czwartorzędowy. Wody piętra trzeciorzędowego występują w osadach piaszczysto – żwirowych, które w formie soczew lub nieregularnych poziomów występują wśród utworów ilastych. Warstwy wodonośne zalegają na większości obszaru na głębokościach 50 – 100,0 m, lokalnie 15-50 m p.p.t. Wodonośne utwory czwartorzędowe są mniej szeroko rozprzestrzenione i wykształcone na różnych głębokościach w postaci piasków i żwirów wodnolodowcowych genetycznie związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim.

Obszar gminy Wińsko w całości należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego, a w jego ramach do podregionu wielkopolsko-śląskiego. Na omawianym terenie wyróżnić można 4 rejony hydrogeologiczne: rejon Ścinawy (w części południowo-wschodniej i zachodniej), rejon Kotliny Żmigrodzkiej (od północno-zachodniej części gminy po Morzynę, Stryjno, Smogorzów Wielki i Głębowice) oraz Obornik Śląskich i Wińska (pozostała część gminy: w części środkowej, południowej i w części południowo zachodniej).

W rejonie hydrogeologicznym Ścinawy główny poziom użytkowy wód podziemnych występuje na głębokości do 20m. Jego wodonośność wynosi 30-70m<sup>3</sup>/h w obszarze na południe od Krzelowa i na

południowy zachód od Moczydlnicy Klasztornej, a w okolicach Wyszęć i Gryżyc 10-30m<sup>3</sup>/h.

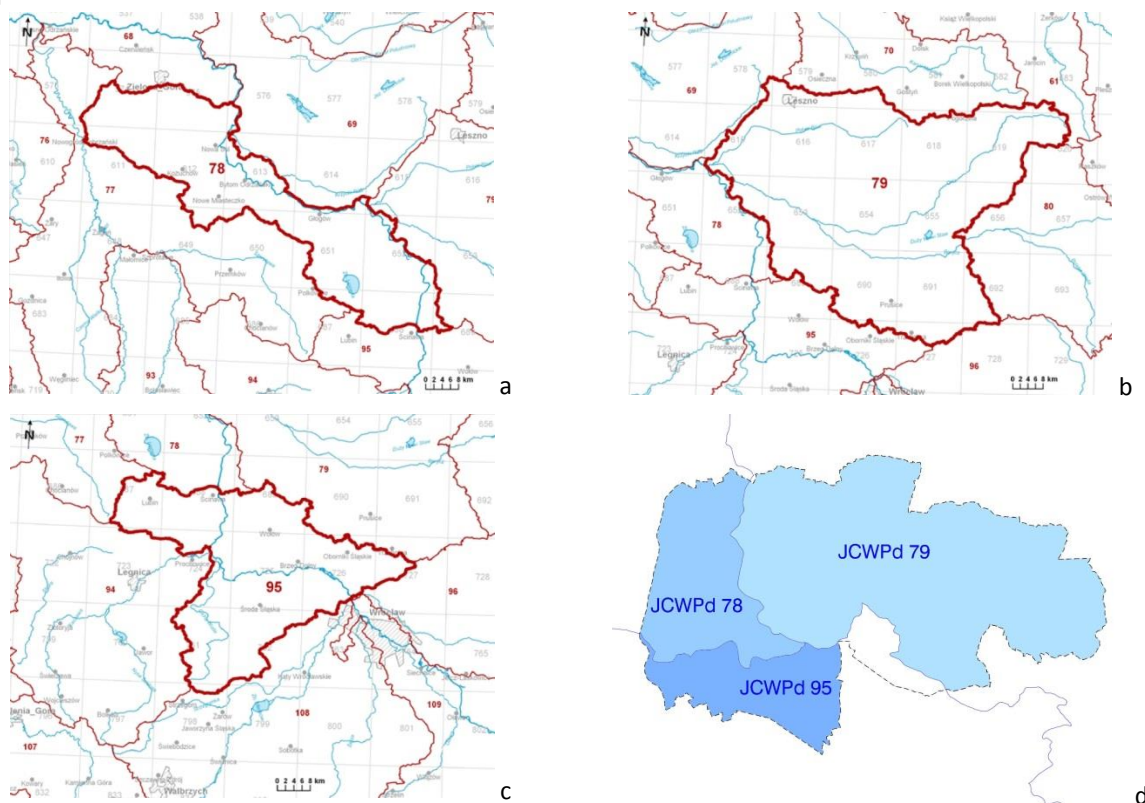
W rejonie hydrogeologicznym Kotliny Żmigrodzkiej użytkowe wody podziemne zalegają na głębokości 20-60m. Wodonośność wynosi 30-70m<sup>3</sup>/h w części północno-wschodniej, a w okolicach Morzyny, Brzózki, Rudawy i Głębowic 10-30m<sup>3</sup>/h.

W rejonie hydrogeologicznym Obornik Śląskich i Wińska poziom użytkowy występuje na większości obszaru w utworach czwartorzędowych, z reguły na głębokości 20-60m. Warunki hydrogeologiczne na tym obszarze są skomplikowane, ze względu na zaburzenia głacictektoniczne. Wydajności tychże ujęć wynosi 10-30m<sup>3</sup>/h. W tym rejonie hydrogeologicznym główny użytkowy poziom wodonośny jest izolowany od powierzchni. Jedynie w okolicach Rajczyna, na zachód od Gryżyc, Wyszęć i Krzelowa, izolacja ta jest częściowa. W strefie od okolic Stryjna po okolice Wyszęć w głównym użytkowym poziomie wodonośnym występują wody wymagające stosowania skomplikowanych metod uzdatniania. Na pozostałym obszarze wymagają one mniej złożonych metod uzdatniania.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Gmina Wińsko leży w obszarze trzech obszarów jednolitych wód powierzchniowych JCWPd: nr 78, 79 i 95 (Rys. 5).

**[Rys. 5]** Lokalizacja obszaru JCWPd nr 78, 79 i 95: a, b, c<sup>6</sup> i d - w obszarze gm. Wińsko - oprac. własne na podst. PGI



Ocena stanu JCWPd 78 (stan na 2012 r.) w ramach dorzecza Odry, Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni): Odra (I), przedstawia się następująco: jako dobry DW (dostateczna wiarygodności), stan ilościowy, stan chemiczny i ogólna ocena stanu JCWPd – DOBRY; ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – NIEZAGROŻONA; przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – BRAK.

Ocena stanu JCWPd 79 (stan na 2012 r.) w ramach dorzecza Odry, Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni): Barycz (II), przedstawia się następująco: jako dobry DW (dostateczna wiarygodności), stan ilościowy, stan chemiczny i ogólna ocena stanu JCWPd – DOBRY; ocena ryzyka niespełnienia

<sup>6</sup> <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>



celów środowiskowych – NIEZAGROŻONA; przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – BRAK.

Ocena stanu JCWPd 95 (stan na 2012 r.) w ramach dorzecza Odry, Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni): Odra (I), przedstawia się następująco: jako dobry DW (dostateczna wiarygodności), stan ilościowy – DOBRY, stan chemiczny i ogólna ocena stanu JCWPd – SŁABY; ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – ZAGROŻONA; przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – Przyczyny antropogeniczne: Oddziaływanie zakładów przemysłowych (KGHM, zakłady przerobcze wzbogacania rud, hutnictwo, galwanizernie), infrastruktura techniczna przemysłu wydobywczego, obszary intensywnie użytkowane rolniczo, oddziaływanie aglomeracji wrocławskiej. Wysokie stężenia niklu w punkcie ujmującym wody do spożycia.

Na terenie gminy Wińsko Starosta Wołowski wydał następujące decyzje<sup>7</sup>:

- Nr 30/99 z dnia 9 sierpnia 1999 r. – udziela się Gminie Wińsko dla wodociągu grupowego w Małowicach obejmującego swoim zasięgiem wsie: Małowice, Orzeszków, Iwno, Buszkowice Małe, Przyborów, Śleszowice leżące w Gminie Wińsko i wsie: Boraszyn i Tarchalice leżące w Gminie Wołów, pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód, między innymi w zakresie podobu wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych,
- Nr 31/99 z dnia 9 sierpnia 1999 r. – ustanawia się dla Urzędu Gminy w Wińsku z terminem ważności do 31.12.2015 r. strefy ochronne ujęć wodociągu grupowego w Małowicach (ujęcie Studnia nr 1 podstawowa, Studnia nr 2 awaryjna – teren objęty strefą to prostokąt o wymiarach 20 x 35 m, właściciel Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
- Nr 28/2000 z dnia 12.04.2000 r. – udziela się Gminie Wińsko dla wodociągu wiejskiego w Krzelowie, zaopatrującego w wodę wsie Krzelów i Młoty, pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów trzeciorzędowych,
- Nr 29/2000 z dnia 12.04.2000 r. – ustanawia się dla Gminy Wińsko z terminem ważności do 31.12.2015 r. strefy ochronne ujęć wodociągu w Krzelowie (ujęcie Studnia S - 1 podstawowa, studnia awaryjna – teren ogrodzony trwale siatką w kształcie czworoboku o wymiarach 50 x50 x50 x42 m, właściciel cz. dz. 2/5 gmina Wińsko, dz. 2/17 – AWRSP OT Wrocław),
- Nr 30/2001 z dnia 05.06.2001 r. – udziela się Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wińsku, ul. Piłsudskiego 33 pozwolenia wodnoprawnego na eksploatację mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Wińsku zlokalizowanej w zachodniej części wsi; termin ważności decyzji to 31.12.2020 r.,
- Nr 64/02 z dnia 26.08.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 35/92 z dnia 3.09.1992 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki; termin ważności decyzji to 31.12.2012 r.,
- Nr 75/02 z dnia 17.10.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 31/74 z dnia 06.02.1974 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki we Wrocławiu,
- Nr 76/02 z dnia 17.10.2002 r. – ustanawia się na rzecz Gminy Wińsko z terminem ważności do 31.12.2012 r., strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej, dla studni wierconej zlokalizowanej na terenie ujęcia wody w Białawach Wielkich, dla której zostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wody decyzją nr 75/02 Starosty Wołowskiego z dnia 17.10.2002 r.,
- Nr 89/02 z dnia 17.12.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 64/75 z

<sup>7</sup> Zgodnie z przepisami Prawa wodnego strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002 r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012 r.

dnia 24.04.1975 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.  
Nr 39/03 z dnia 08.05.2003 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych; termin ważności decyzji to 31.12.2013 r.

#### Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP)

Wschodnia część obszaru gminy Wińsko, we fragmencie leży w granicach obszaru zasobowego wód podziemnych GZWP nr 303 Pradolina Baryczy - Głogów (E). Przewiduje się objęcie wyznaczonego terenu najwyższą ochroną - ONO, i wysoką ochroną - OWO. Ochrona zostanie wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów.

#### KLIMAT, POWIETRZE

Teren Gminy Wińsko jest to teren położony w rejonie nadodrzańskim dolnym, najcieplejszym na Dolnym Śląsku i charakteryzuje się ciepłym latem i łagodną zimą. Okres wegetacyjny, a więc okres o średniej dobowej temperaturze 5° C jest długi i trwa średnio ponad 220 dni. Okres bez przymrozków trwa około 160 dni. Średnia temperatura roczna przekracza 8° C. Suma opadów rocznych wynosi około 600 mm, a w okresie wegetacyjnym około 350 mm. Ilość ta jest na tym terenie na ogół wystarczająca dla uprawy roślin ale zbyt mała dla roślin na glebach lekkich. Największe zachmurzenia występuje w okresie zimowym, przeważający kierunek wiatrów to wiatry zachodnie i południowo zachodnie

Bezpośrednim skutkiem suszy jest zakłócenie bilansu wodnego obszaru, spowodowane niedoborem opadów i dużym parowaniem terenowym przejawiające się nadmiernym przesychaniem gleby, obniżaniem się poziomu wód gruntowych i zmniejszeniem przepływów wody w rzekach.

Susza jest trudno przewidywalna i trudno przewidzieć jej zasięg i intensywność. Możliwe są statystyczne oceny bilansu opadów i zasobności zlewni w oparciu o wieloletni ciąg pomiarowy opadów w określonym przedziale czasu.

Stan zagrożenia suszą możemy ocenić w oparciu o wielkości opadów w okresie jesienno-zimowym, wczesnowiosennym i wegetacyjnym, odnosząc ją do skutków w plonach upraw rolniczych.

Najczęstszą metodą oceny wielkości opadów jest przyrównywanie ich do średnich z wielolecia.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski, opracowaną przez A. Wosia (1999) i A. Schmucka (1960) gmina Wińsko należy do Regionu Południowowielkopolskiego, obejmującego Wał Trzebnicki, Obniżenie Milicko-Głogowskie i skrawek Niziny Południowowielkopolskiej. Najczęściej w roku występuje tu pogoda umiarkowanie ciepła (132 dni) i pogoda bardzo ciepła (88 dni). Region wyróżnia się w stosunku do otaczających obszarów częstą pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną, bez opadów (49 dni). Znacząca jest częstość pogody przymrozkowej (78 dni) i mroźnej (30 dni).

Posterunek opadowy Chwałkowie: – suma opadu w 2003 r. (mm), miesiące I-VI – 172,0

– % opadu w 2003 r. względem opadu średniego (%) – miesiące I-VI - 66 – kategoria opadowa wg Kaczorowskiej – miesiące I-VI - bardzo suchy. Temperatura powietrza – stacja Chwałkowie: – średnia miesięczna w 2003 r. (C°), czerwiec – 19,0 – średnia z wielolecia (1971 – 2000) (C°), czerwiec – 16,4 – 2003 r. względem średniej wielolecia (C°), czerwiec – +2,6

Według danych z 2011 r. (IMiGW) temperatura średnia to około 9 – 10 C°, suma opadów to około 500 - 600 mm/rok, usłonecznienie powyżej 2050 h/rok. Według danych z kwietnia 2012 r. (IMiGW) temperatura średnia to około 9 – 10 C°, suma opadów to około 30 – 40 mm/m-c, usłonecznienie powyżej 200 h/m-c.

#### HAŁAS, KLIMAT AKUSTYCZNY

W 2020 roku WIOŚ przedstawił Raport „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa dolnośląskiego w 2019 roku”. Na podstawie tego opracowania wskazano, że obszar województwa dolnośląskiego posiada 18 punktów kontrolno-pomiarowych w 3 miastach: Jaworze, Lubinie i Strzelinie. Najbliżej zlokalizowane od granic gminy Wińsko jest miasto Lubin, na terenie którego jest 6 punktów pomiarowo-kontrolnych. W dwóch punktach – przy ul. Hutniczej (68,0 – dla pory dnia i 57,2 – dla pory nocy) i ul. Małomickiej (65,4 – dla pory dnia i 64,7 – dla pory nocy) nastąpiło

przekroczenie wartości dopuszczalnej zarówno dla pory dnia jak i nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i dla terenów zabudowy jednorodzinnej.

W ramach gminy szczególne znaczenie w zagadnieniach hałasu mają drogi, z racji na zanieczyszczenie hałasem zwłaszcza przy drogach o największym natężeniu ruchu. Droga krajowa nr 36 stanowi jedną z najistotniejszych sieci drogowych w terenie gminy Wińsko, biegnąc przez większą jego część, z południowego zachodu na północ (Rys. 6).

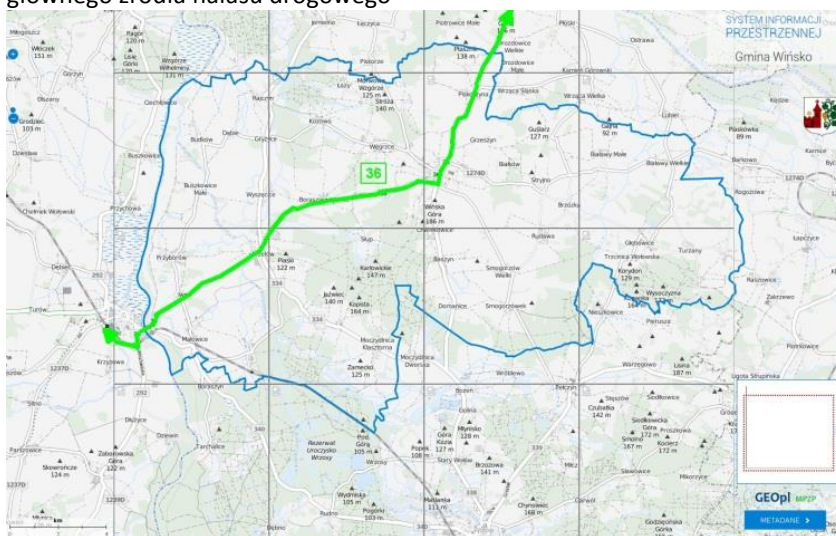
Stan zanieczyszczenia powietrza jest jednym z najbardziej zmiennych stanów środowiska. W znaczącym stopniu zależy od wielkości chwilowych emisji ze źródeł zlokalizowanych na danym terenie oraz od wielkości transgranicznej migracji zanieczyszczeń. Rozprzestrzenianie zanieczyszczeń w atmosferze determinowane jest warunkami meteorologicznymi, w tym intensywnością turbulencji wywołanej czynnikami mechanicznymi i termicznymi oraz własnościami fizyczno- chemicznymi atmosfery. Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych oraz środkach transportu.

Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Obecnie źródłem hałasu na terenie gminy Wińsko jest hałas pochodzenia przemysłowego. Źródłem

hałasu w tego typu obiektach są procesy technologiczne, systemy wentylacji i klimatyzacji oraz ruch kołowy towarzyszący prowadzonej działalności przemysłowej lub usługowej.

**[Rys. 6.]** Przebieg drogi krajowej nr 36 przez teren gminy Wińsko – jako głównego źródła hałasu drogowego<sup>8</sup>



#### LASY

Lasy na obszarze gminy Wińsko zajmują powierzchnię 528 ha<sup>2</sup>, co stanowi ok. 27% (stan na 2018 r.) powierzchni gminy. Lasy gminy Wińsko należą do Nadleśnictwa Wołów i Góra Śląska (pod zarządem - 143 ha). Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy tego obszaru zakwalifikowano do V Śląskiej Krainy, Dzielnicy Wrocławskiej V.2, Mezoregionów: Obniżenia Ścinawskiego i Wzgórz Trzebnicko - Ostrzeszowskich. Procentowy udział poszczególnych typów siedliskowych w lasach gminy Wińsko przedstawia się następująco:

- siedliska borowe - bór mieszany świeży - B.M.ŚW. - 54%, bór świeży - B.Św. - 22%, bór mieszany wilgotny - B.M.W. - 1%,
- siedliska lasowe - las mieszany - L.M. - 10%, las świeży - L.Św. - 9%, las wilgotny - L. W. - 2%  
olsy jesionowe, olszowe o lasy łęgowe - O.L. i L.Ł. - 2%.

Panującym gatunkiem w lasach jest sosna występująca w 72% i świerk w 2% a z liściastych dęb w 15%, brzoza w 4% olsza w 5%. Pozostałe gatunki zajmują łącznie tylko 2%.

Na stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Wołów w ostatnich latach znaczący wpływ miały następujące czynniki: położenie lasów Nadleśnictwa w sąsiedztwie Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego, bliskość NZPO "Rokita" Brzeg Dolny, obniżenie poziomu wód gruntowych spowodowane kilkuletnią suszą, obniżenie koryta Odry.. Drzewo-stany Nadleśnictwa zakwalifikowano do I i II strefy zagrożeń przemysłowych, i do I- kategorii zagrożenia pożarowego. O zaliczeniu do tej

<sup>8</sup>Oprac. własne na podstawie: <https://winsko.e-mapa.net/>

kategorii zdecydowały m.in.: udział siedlisk świeżych, udział drzewostanów I i II klasy wieku, przeciętna ilość pożarów w roku, współczynnik hydrotermiczny i emisje przemysłowe.

Lasy nadleśnictwa ze względu na wysokie walory przyrodnicze, duży stopień naturalności, bogactwo florystyczne i faunistyczne należą do najcenniejszych fragmentów śląskiej przyrody. Lasy położone na nad Odrą na południowy-zachód od Małowic, wzdłuż Jezierzycy i Lachy zakwalifikowane jako wodochłonne, a na wschód od Krzelowa jako chroniące środowisko. W lipcu 1997 roku ok. 5500 ha lasu zatopionych zostało przez wody Odry. Powódź tysiąclecia spowodowała bardzo poważne szkody w infrastrukturze leśnej. W zalanych drzewostanach wystąpiły masowo wywroty, a w 1998 roku rozpoczął się proces zamierania wielu wydzieleń leśnych. W obszarze całego województwa dolnośląskiego, należy wskazać, że to właśnie w gminie Wińsko (razem z gm. Bogatynia) zalesiono najwięcej gruntów, bo aż powyżej 200 ha.

Obszar gminy Wińsko charakteryzuje bardzo korzystne warunki do produkcji rolnej a także leśnej – tereny te pozostają niezagospodarowane w sporej części. W zachodniej i północnej części miasta obserwuje się procesy naturalnej sukcesji lasów na tereny nieużytków rolnych

## PRZYRODA

### FLORA I FAUNA

W obszarze gminy Wińsko fauna poza obszarami prawnie chronionymi jest szczególnie uboga. Spotyka się tu w większości zespół typowy dla pól uprawnych z przedstawicielami świata zwierzęcego takimi jak: zajęce szaraki, dzikie króliki, nornice, chomiki, krety, lisy, łasice, jeże zachodnie, kłaskawki, koszatki, mysikróliki, polniki północne, sarny. Z ptaków występują: zięby, sójki, sikorki, mysikróliki, bociany białe, bociany czarne, gawrony, kuropatwy, przepiórki, skowronki, płochacze, pokrzywnice, kaczki, łabędzie, nury, perkozy i mewy.

Na terenie gminy występują siedliska przyrodnicze znajdujące się w konkretnych lokalizacjach określonych na podstawie opracowania „Inwentaryzacji przyrodniczej”. Ich charakterystykę, lokalizację i zasięg opisano w rozdz. II. 4.

## 2. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

### OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE

Bezpośrednio na terenie gminy Wińsko występują następujące obszary chronione pod względem przyrodniczym (na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004, t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.): Park Krajobrazowy (1), Natura 2000 – obszar ptasi (1) i siedliskowe (3), a także Pomniki Przyrody (7). Wpływ warunków środowiskowych na możliwość rozwoju gminy Wińsko można określić jako sprzyjający, a rozpoznanie wymagań dotyczących ochrony cennych zasobów przyrodniczych i wynikających stąd ograniczeń, wskazuje, że nie stanowią one istotnych barier dla rozwoju nowoprojektowanych funkcji.

#### PARKI KRAJOBRAZOWE

- Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy” - niewielki fragment obszaru - w południowej części gminy, od strony zachodniej (Rys. 7; oznaczenie →1).

Park krajobrazowy utworzony w 1994 (pow. 7953 ha<sup>9</sup>) położony w województwie dolnośląskim, w powiecie wołowskim, na północny zachód od Wołowa, na pograniczu Niziny Śląskiej oraz Wału Trzebnickiego w dorzeczu Jezierzycy, do której na obszarze parku wpływa mały prawobrzeżny dopływ Juszka. Dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” jest sporządzona dokumentacja planu ochrony ustanowionego uchwałą Nr/XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”.

#### Fauna

W parku obserwuje się 45 rzadkich gatunków ptaków lęgowych, 90 gatunków ptaków lęgowych bardziej pospolitych oraz 52 gatunki ptaków odwiedzających ten teren w okresie wędrówek wiosennych, jesiennych i w okresie zimowym. Jezioro w okolicy wsi Wrzosek daje schronienie wielu

<sup>9</sup> <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewparkkrajobrazowy.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PK.141>



gatunkom zagrożonych dzikich ptaków, np. bocian czarny, bielik, bąk, kania rdzawa, kropiatka, jak i gatunkom występującym powszechnie. Oprócz ptaków występują także pozostałe grupy zwierząt. Płazy i gady to m.in.: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba jeziorkowa, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki to m.in.: ryjówka aksamitna, rzęsorek rzeczek, piżmak, borsuk, łasica, jeleń, daniel.

#### Flora

Około 80% powierzchni parku zajmują lasy z przewagą sosny. Występują tu także dęby i modrzewie. Około 15% powierzchni zajmują łąki. W parku znajduje się wiele stanowisk sprzyjających rozwojowi roślinności hydrofitycznej. Są nimi starorzecza, stawy hodowlane, śródlesne młaki, rowy odwadniające oraz strumienie i ciek. Rzadkimi, a występującymi na terenie parku okazami flory są m.in. kotewka orzech wodny, salwinia pływająca, długosz królewski, listera jajowata, storczyk szerokolistny, kopytnik pospolity, porzecza czarna, płucnica islandzka oraz sromotnik bezwstydy.

#### OBSZARY NATURA 2000

- Obszar Natura 2000 PLB020008 „Łęgi Odrzańskie” - obszar ptasi - fragment obszaru przebiega wzdłuż zachodniej granicy gminy, wzdłuż Starej Odry<sup>10</sup> (Rys. 7; oznaczenie → 2).

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa, w przybliżeniu od km 290 do km 385, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki. Obejmuje też ujście Baryczy. Granica obszaru poprowadzona jest zgodnie z zasięgiem aktualnego terenu zalewowego wraz z planowanymi polderami. Obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płyty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysuniętą część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękini. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo użytkowanych łąk, oraz olsów i łęgów olchowych.

#### Wartość przyrodnicza i znaczenie

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 53. Występuje co najmniej 35 łęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gnieździ się ok. 100 gatunków ptaków. W okresie łęgowym obszar zasiedla kania czarna (PCK) - około 4% populacji krajowej (C6), muchołówka białoszyja - 2,5%-4% populacji krajowej (C6), dzięcioł średni - około 3% populacji krajowej (C6), kania ruda (PCK) - 1,5%-2% populacji krajowej (C6), dzięcioł zielonosiwy - 1%-2% populacji krajowej, czapla siwa - 1,8% populacji krajowej (C3), świerszczak - ponad 1% populacji krajowej (C3) oraz trzmiełojad i srokosz - około 1% populacji krajowej (C6, C3); stosunkowo licznie (C7) występuje żuraw.

Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentianapneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Irissibirica* czy czosnek kątowny *Allium angulosum*. Na terenie ostoi stwierdzono obecność 13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kielbisa białopłetwego i bolenia oraz kilku rzadkich gatunków motyli. Na szczególną uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu. Jest to jedno z największych stanowisk mopsa na terenie południowo-zachodniej

<sup>10</sup> <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=10>

Polski. Bardzo bogata jest flora ostoż z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie. Między innymi liczne są storczykowate. W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwinii pływającej *Salvinianatans* i kotewki orzecha wodnego *Trapanatans*. Obszar Zielonych Łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu Łęgów, zajęty jest w 30% przez siedliska ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Stwierdzono tu ponadto występowanie lasów grądowych oraz łąk świeżych i zmiennowilgotnych.

Dodatkowo obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego. Gatunki wymienione z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

**[Tab.1]** Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

| Kod  | Nazwa siedliska                                                                                                            | % pokrycia | Stopień Reprezen. | Względna powierzchn. | Stan Zachow. | Ocena ogólna |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------------|----------------------|--------------|--------------|
| 3150 | Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>                 | 2.00       | D                 |                      |              |              |
| 3260 | Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculionfluitantis</i>                                   | 0.10       | D                 |                      |              |              |
| 3270 | Zalewane muliste brzegi rzek                                                                                               | 1.00       | D                 |                      |              |              |
| 6210 | Murawy kserotermiczne ( <i>Festuco-Brometea</i> ) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków       | 0.10       | D                 |                      |              |              |
| 6410 | Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe ( <i>Molinion</i> )                                                                       | 1.00       | D                 |                      |              |              |
| 6430 | Ziołorośla górskie ( <i>Adenostylionalliariae</i> ) i ziołorośla nadrzeczne ( <i>Convolvuletaliasepium</i> )               | 0.50       | D                 |                      |              |              |
| 6440 | Łąki selemicowe ( <i>Cnidiondubii</i> )                                                                                    | 2.00       | D                 |                      |              |              |
| 6510 | Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie ( <i>Arrhenatherionelatoris</i> )                                     | 14.00      | D                 |                      |              |              |
| 9170 | Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny ( <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> )                           | 13.00      | D                 |                      |              |              |
| 91E0 | Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe ( <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetumalbae</i> , <i>Alnenion</i> ) | 11.00      | D                 |                      |              |              |
| 91F0 | Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe ( <i>Ficario-Ulmetum</i> )                                                            | 19.00      | D                 |                      |              |              |

- Obszar Natura 2000 PLH020018 „Łęgi Odrzańskie” - obszar siedliskowy - fragment obszaru przebiega wzdłuż zachodniej granicy gminy, wzdłuż Starej Odry<sup>11</sup> (Rys. 7; oznaczenie → 3).

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa (od km 290 do km 385 szlaku żeglugowego rzeki Odry), w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płaty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzeczka, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysunięta część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękinii. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo użytkowanych kośnie, oraz olsów i łęgów olchowych.

Obszar w większości nie jest chroniony; obejmuje 3 rezerваты przyrody: Zabór Wielki (36,72 ha, 1959), Odrzysko (5,15 ha, 1987) i Łęg Korea (79,29 ha, 2001) oraz 3 użytki ekologiczne (łącznie zajmujące 236 ha). Projektuje się utworzenie na tym terenie Parku Krajobrazowego "Dolina Odry I".

*Wartość przyrodnicza i znaczenie*

<sup>11</sup> <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=9>

Ostoja ptasia o randze europejskiej (IBA PLB089). Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 7 gatunków osiągających liczebność kwalifikującą ostoję (tzw. gatunki kwalifikujące: bielik, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, kania czarna, kania ruda, łabędź krzykliwy, muchołówka białoszyja) oraz 18 pozostałych gatunków (bocian biały, bocian czarny, bąk, bączek, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł czarny, gąsior, kropiatka, jarzębatka, lelek, lorka, muchołówka mała, ortolan, trzmiel, żuraw). Łącznie w granicach ostoi gnieździ się ponad 100 gatunków ptaków.

Obszar odznacza się dużym bogactwem rzadkich i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentianapneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Irissibirica* czy czosnek kątowaty *Allium angulosum*.

Na terenie ostoi stwierdzono obecność 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kilku rzadkich gatunków bezkręgowców (motyli, chrząszczy i ważek) oraz rzadkich gatunków ryb (m.in. kielbja białopłetwego i bolenia). Na uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu - jedno z największych stanowisk mopsa na terenie południowo-zachodniej Polski. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie (m.in. liczne są storczykowate). W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwii pływającej *Salvinia natans* i kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*.

Teren Zielonych Łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu łąk, zajęty jest w 30% przez siedliska przyrodnicze ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni ponad 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Stwierdzono tu ponadto występowanie lasów grądowych oraz łąk świeżych i zmiennowilgotnych.

Obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego (m.in. w ramach krajowej sieci ekologicznej ECINET-Polska (Liro 1998): południowa część obszaru stanowi międzynarodowy obszar węzłowy "17M - Dolina Środkowej Odry", a północna - międzynarodowy korytarz ekologiczny "18m - Głogowski Odrzy").

**[Tab. 2]** Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

| Kod  | Nazwa siedliska                                                                                                          | %<br>pokrycia | Stopień<br>Reprezen. | Względna<br>powierzchn. | Stan<br>Zachow. | Ocena<br>ogólna |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------|-------------------------|-----------------|-----------------|
| 3150 | Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i>             | 1,00          | B                    | C                       | A               | B               |
| 3260 | Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculus fluitans</i>                                   | 0,01          | C                    | C                       | C               | C               |
| 3270 | Zalewane muliste brzoza rzek                                                                                             | 0,05          | C                    | C                       | B               | C               |
| 6210 | Murawy kserotermiczne ( <i>Festuco-Brometalia</i> ) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków   | 0,01          | C                    | C                       | C               | C               |
| 6410 | Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe ( <i>Molinia</i> )                                                                      | 1,00          | B                    | C                       | B               | B               |
| 6430 | Ziołorośla górskie ( <i>Adenostylion alliariae</i> ) i ziołorośla nadrzeczne ( <i>Convolvulion sepium</i> )              | 0,50          | C                    | C                       | B               | B               |
| 6440 | Łąki selemicowe ( <i>Cnidion dubii</i> )                                                                                 | 1,20          | B                    | B                       | A               | B               |
| 6510 | Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie ( <i>Arrhenatherion elatioris</i> )                                 | 9,00          | C                    | C                       | B               | C               |
| 9170 | Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny ( <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> )                         | 7,00          | C                    | C                       | B               | C               |
| 91E0 | Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe ( <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnus</i> ) | 2,30          | B                    | C                       | B               | B               |
| 91F0 | Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe ( <i>Ficario-Ulmum</i> )                                                            | 19,00         | B                    | B                       | A               | A               |

- Obszar Natura 2000 PLH020002 „Dębniańskie Mokradła” - obszar siedliskowy – niewielki fragment obszaru znajduje się w południowej części gminy na wschodzie<sup>24</sup>(Rys. 7; oznaczenie → 4).

Kompleks lasów położony na prawym brzegu Odry, na zachód od Wołowa, od północy ograniczony doliną Jezierzycy. Znaczną część terenu stanowią siedliska wilgotne o naturalnym charakterze: okresowo zalewane olsy, łęgi, bagna śródlądowe, podmokłe łąki, starorzecza i stawy. Często w ich sąsiedztwie występują piaszczyste pagórki z charakterystyczną florą. W okolicy wsi Wrzosey, Dębno oraz Krzydlina Mała znajdują się stawy hodowlane (ok. 200 ha), będące ważnym miejscem lęgowym dla ptaków wodno-błotnych.

Obszar w większości położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Jezierzycy (7555,1 ha; 1994); obejmuje rezerwat przyrody Uroczysko Wrzosey (576,0 ha; 2000) oraz użytek ekologiczny Dolina Juszeki (140 ha).

#### Wartość przyrodnicza i znaczenie

Występowanie dobrze zachowanych, cennych fitocenoz wilgotnych lasów i łąk. Obszar ważny dla zachowania bioróżnorodności związanej z mozaiką siedlisk leśnych i łąkowych; w sumie stwierdzono tu występowanie 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 10 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Szczególnie bogata fauna bezkręgowców (m.in. 4 gatunki motyli z Załącznika II, w tym znana z niewielu stanowisk w Polsce przeplatkaturna *Euphydryas maturna*).

Gatunki wymienione z motywacją D, to gatunki prawnie chronione w Polsce.

**[Tab. 3]** Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

| Kod  | Nazwa siedliska                                                                                                             | %<br>pokrycia | Stopień<br>Reprezen. | Względna<br>powierzchn. | Stan<br>Zachow. | Ocena<br>ogólna |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------|-------------------------|-----------------|-----------------|
| 3260 | Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>                                   | 0,50          | B                    | C                       | B               | B               |
| 6410 | Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe ( <i>Molinion</i> )                                                                        | 2,19          | A                    | C                       | B               | A               |
| 6440 | Łąki selemicowe ( <i>Cnidion dubii</i> )                                                                                    | 0,03          | D                    |                         |                 |                 |
| 6510 | Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie ( <i>Arrhenatherion elatioris</i> )                                    | 14,77         | B                    | C                       | B               | B               |
| 7140 | Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i> )                           | 0,08          | D                    |                         |                 |                 |
| 9170 | Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny ( <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> )                            | 3,23          | B                    | C                       | B               | B               |
| 9190 | Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy ( <i>Betulo-Quercetum</i> )                                                             | 0,93          | A                    | C                       | A               | A               |
| 91E0 | Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe ( <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i> ) | 5,63          | A                    | C                       | A               | A               |
| 91F0 | Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe ( <i>Ficario-Ulmetum</i> )                                                             | 0,87          | A                    | C                       | A               | A               |

- Obszar Natura 2000 PLH020003 „Dolina Łąchy” - obszar siedliskowy – przeważająca część obszaru, choć nie w całości znajduje się w południowo-wschodniej części gminy<sup>24</sup> (Rys. 7; oznaczenie → 5).

Obszar obejmuje fragment doliny rzeki Łąchy (dopływu Baryczy) na długości 10 km. W międzywalu i jego najbliższym otoczeniu występują dobrze zachowane i wykształcone zbiorowiska roślinne.

Teren słabo zróżnicowany, nizinny, pocięty siecią kanałów i cieków naturalnych. W większej części leży na terasie zalewowej, rozwiniętej wśród łagodnych pagórów morenowych. Ponad połowa obszaru zajęta jest przez zbiorowiska nizinnych łąk kośnych i pastwiska, zaś blisko 40% przez zbiorowiska leśne z przewagą lasów o charakterze naturalnym. Północno-wschodnia część zajęta jest głównie przez obszary podmokłe (olsy, turzycowiska). W części środkowej zaznacza się przewaga lasów łęgowych i grądowych. W części południowej znajdują się wzniesienia z murawami kserotermicznymi.



#### Wartość przyrodnicza i znaczenie

Cenna mozaika dobrze zachowanych lasów liściastych i ekstensywnie użytkowanych łąk. Stwierdzono tu 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Cenna fauna bezkręgowców (m.in. znacząca populacja kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*, a także gatunki związane z murawami kserotermicznymi). Obszary podmokłe stanowią cenne siedliska dla płazów.

Łącznie występuje tu 9 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Gatunki wymienione z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

**[Tab. 4]** Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

| Kod  | Nazwa siedliska                                                                                                            | %<br>pokrycia | Stopień<br>Reprezen. | Względna<br>powierzchn. | Stan<br>Zachow. | Ocena<br>ogólna |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------|-------------------------|-----------------|-----------------|
| 2330 | Wydmyny śródlądowe z murawami naplaskowymi                                                                                 | 0,63          | C                    | C                       | B               | C               |
| 3260 | Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncullonfluitantls</i>                                   | 0,01          | C                    | C                       | B               | C               |
| 6120 | Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe ( <i>Koelerionglaucae</i> )                                                      | 0,10          | B                    | C                       | B               | C               |
| 6210 | Murawy kserotermiczne ( <i>Festuco-Brometea</i> ) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków       | 0,18          | B                    | C                       | A               | C               |
| 6230 | Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe ( <i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)                                        | 0,19          | B                    | C                       | B               | C               |
| 6410 | Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe ( <i>Molinion</i> )                                                                      | 2,71          | B                    | C                       | B               | C               |
| 6510 | Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie ( <i>Arrhenatherionelatoris</i> )                                     | 12,00         | B                    | C                       | B               | B               |
| 9170 | Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny ( <i>Galio-Carplnetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> )                           | 4,66          | B                    | C                       | B               | B               |
| 9190 | Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy ( <i>Betulo-Quercetum</i> )                                                            | 6,68          | B                    | C                       | B               | B               |
| 91E0 | Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe ( <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetumalbae</i> , <i>Alnenion</i> ) | 3,87          | B                    | C                       | B               | B               |

Dla w/w form ochrony t.j. dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLC020002 i Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Łęgi Odrzańskie PLB020008 oraz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dębniańskie Mokradła PLH020002 i Dolina Łachy PLH020003 [ustanowionych: zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018 (Dz. Urz. Woj. Doi. z 2014 r., poz. 4042), zarządzeniem Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008 (Dz. Urz. Woj. Doi. z 2014 r., poz. 2446), zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dębniańskie Mokradła PLH020002 (Dz. Urz. Woj. Doi. z 2014 r., poz. 1945 ze zm.), zarządzeniem Nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łachy PLH020003 (Dz. Urz. Woj. Doi. z 2013 r., poz. 5582)], Powszechną Inwentaryzację Przyrodniczą Lasów Państwowych (2007 r.), Rozmieszczenie i Liczebność Populacji bobra europejskiego i wydry na terenie województwa dolnośląskiego (Tomasz Zając, Wrocław 2012 r.), Inwentaryzację ornitologiczną obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008 (Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Wołów, Warszawa, listopad 2014 r.), ekspertyza pt. „Ocena wpływu budowy i funkcjonowania wielko powierzchniowych farm fotowoltaicznych na awifaunę” (Maksym Pięta, Bydgoszcz, Listopad 2020 r.). sporządzono dokumentację planów zadań ochronnych.

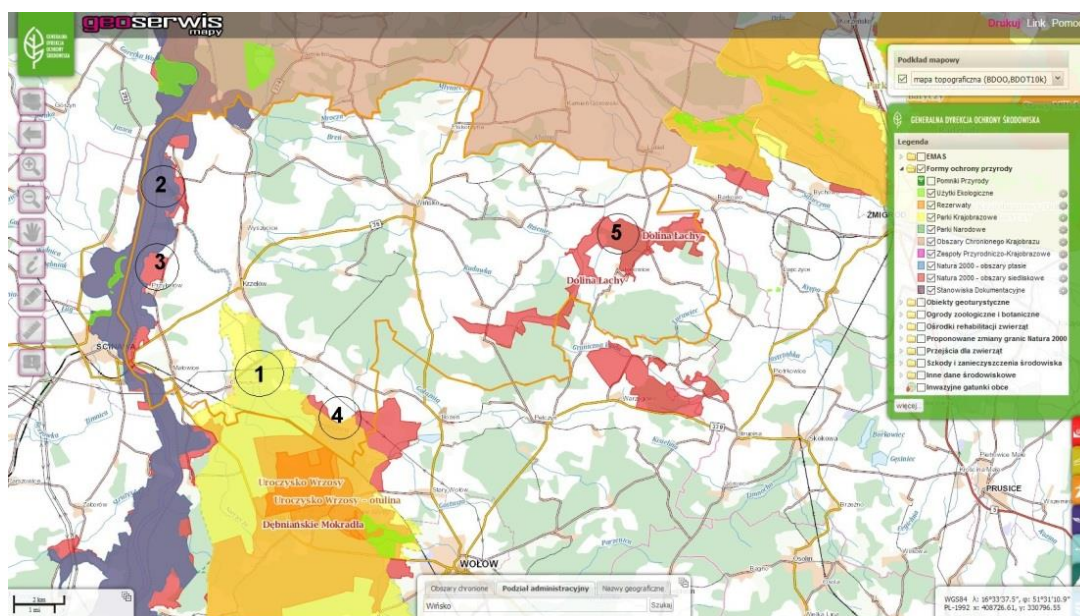
#### POMNIKI PRZYRODY

Na terenie gminy Wińsko występują obiekty ochrony indywidualnej – 6 pomników przyrody (tab. 2).

[Tab. 2] Pomniki przyrody na terenie gminy Wińsko wg organów ustanawiających

| L.p. | Miejscowość           | Nazwa pomnika przyrody                  | Ilość sztuk | Organ ustanawiający                                       |
|------|-----------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------|
| 1    | Moczydlńca klasztorna | Dąb szypułkowy ( <i>Quercus robur</i> ) | 1           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 73/64 z dnia 02.04.1964 |
| 2    | Moczydlńca klasztorna | Dąb szypułkowy ( <i>Quercus robur</i> ) | 3           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 76/64 z dnia 02.04.1964 |
| 3    | Stup                  | Pojedynczy głąz narzutowy               | 1           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 93/64 z dnia 10.04.1964 |
| 4    | Naroków               | Dąb szypułkowy ( <i>Quercus robur</i> ) | 1           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 77/64 z dnia 02.04.1964 |
| 5    | Stup                  | Dąb szypułkowy ( <i>Quercus robur</i> ) | 1           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 83/64 z dnia 10.04.1964 |
| 6    | Stup                  | Dąb szypułkowy ( <i>Quercus robur</i> ) | 1           | Decyzja Wojewody Wrocławskiego nr 89/64 z dnia 10.04.1964 |

[Rys. 7.] Obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną znajdujące się na terenie gm. Wińsko (granice administracyjne gminy zaznaczone na pomarańczowo); 1-4 – kolejno nr poszczególnych form ochrony opisanych powyżej<sup>12</sup>



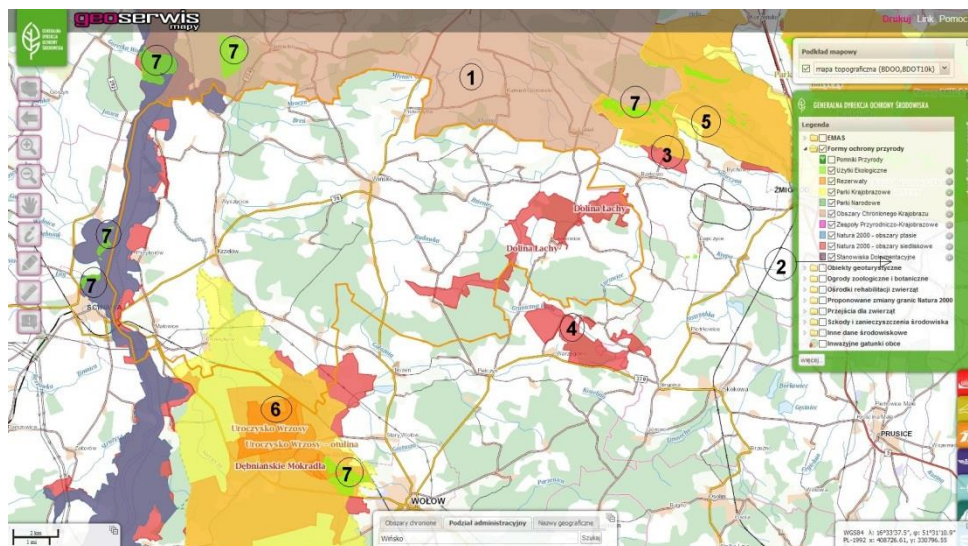
Z kolei poza obszarem gminy Wińsko, ale w jego najbliższym sąsiedztwie znajdują się następujące tereny chronione przyrodniczo (Rys. 8):

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy - przylega stycznie do całej północnej granicy gminy.
2. Obszar Natura 2000 „Dolina Baryczy” - obszar ptasi - w odległości ok. 8,60 km na północny wschód od granicy gminy.
3. Obszar Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą” - obszar siedliskowy - w odległości ok. 1,70 km na północny wschód od granicy gminy.
4. Obszar Natura 2000 „Wzgórza Warzęgowskie” - obszar siedliskowy - w odległości ok. 180 m na południowy-wschód od granicy gminy.
5. Park Krajobrazowy Dolina Baryczy - w odległości ok. 1,20 km na północny wschód od granicy gminy.
6. Rezerwat „Uroczysko Wrzosey” wraz z otuliną - w odległości ok 54 m na południe od granic gminy.

<sup>12</sup>Opracowanie własne na podst. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

7. Użytki ekologiczne – w liczbie 6 obszarów - w najbliższej odległości w przedziale od ok. 200 m do ok. 2 km.

[Rys. 8.] Obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną znajdujące się poza terenem gm. Wińsko, w jej najbliższym sąsiedztwie (granice administracyjne gminy zaznaczone na pomarańczowo); 1-7 – kolejno nr poszczególnych form ochrony opisanych powyżej<sup>13</sup>



- Inne elementy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie

Na podstawie obowiązujących przepisów ogólnych, ochronie na omawianym terenie podlegają:

- gleby klas I-III;
- wody powierzchniowe i podziemne,
- powierzchnia ziemi, krajobraz i powietrze.

### 3. WYPOSAŻENIE MIASTA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ

#### INFRASTRUKTURA DROGOWA

W obszarze gminy Wińsko należy wyróżnić rozbudowany system drogowy.

##### Droga krajowa

Nr 36:

##### Drogi wojewódzkie

Nr 340:

Nr 334:

Nr 338:

##### Drogi powiatowe

Stanowią zasadniczą sieć drogową obsługującą gminę, łączą poszczególne miejscowości ze sobą oraz z siedzibą gminy w Wińsku. Parametry ich są zróżnicowane - kl. D, L lub Z, niektóre odcinki dróg nie posiadają nawierzchni ulepszonej, a przy przejściu przez miejscowości częściowo brak wydzielonych chodników dla pieszych.

Nr 1099D: Piskorze - Rogów Wołowski – Wińsko;

Nr 1113D: (Wąsosz) gr. powiatu górowskiego – Brzózka – Smogorzów Wlk.;

Nr 1114D: Pełczyn - Głębowice - Białawy Wielkie - Lubiel

Nr 1115D: (Kamień G.) gr. powiatu górowskiego - Piskorzyna;

Nr 1271D: Wrzeszów - Łazy;

<sup>13</sup> Opracowanie własne na podst. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Nr 1272D: Wińsko – Grzeszyn;  
Nr 1273D: dr nr 1274 D – Białków;  
Nr 1274D: Wińsko – Białawy Wlk. – gr. powiatu trzebnickiego (Barkowo);  
Nr 1274D: Kleszczowice – Białków – Stryjno – Białawy Małe - Białawy Wlk.  
Nr 1275D: Wińsko – Dąbie – Iwno – Małowice;  
Nr 1276D: dr. Wojewódzka 337 – Słup;  
Nr 1277D: Wińsko – Pełczyn;  
Nr 1278D: Małowice – Orzeszków – dr. Wojewódzka 334;  
Nr 1280D: Warzęgowo – Pierusza – Staszowice – Turzany;  
Nr 1324D: (Barkowo) gr. powiatu trzebnickiego – Turzany – dr. powiatowa 1114 D;

Uzupełnieniem powiatowej sieci drogowej są drogi gminne, także służące obsłudze rolnictwa i leśnictwa. Parametry klasy D, L lub poniżej klasy D.

#### UKŁAD KOLEJOWY

W południowej części gminy przebiega dwutorowy zelektryfikowany odcinek linii kolejowej czynnej potocznie nazywanej jako linia nadodrzańska, czy magistrala nadodrzańska (in. Nadodrzańska) stanowiąca ciąg międzynarodowy C – 59 należący do układu podstawowego w europejskiej sieci kolejowej:

- Linia Nr 273 relacji Wrocław Główny - Szczecin Główny, i dwa odcinki obecnie nieczynnych linii kolejowych:
- nieczynny odcinek linii kolejowej Rawicz - Pątnów Legnicki,
- nieczynna linia 782 Małowice Wołowskie - Iwno.

#### ZAOPATRZENIE W WODĘ

Wszystkie miejscowości gminy posiadają sieć wodociagową, przez co objęte są zbiorowym zaopatrzeniem w wodę. Na terenie gminy Wińsko znajduje się 7 podziemnych ujęć wody we wsiach: Węgrzce, Turzany, Moczydlnica Klasztorna, Małowice, Krzelów, Boraszyce Wielkie, Białawy Wielkie.

##### Charakterystyka ujęć wody

Na obszarze gminy przez miejscowy Zakład Gospodarki Komunalnej eksploatowane są wodociągi w:

1. Moczydlnicy Klasztornej, w ramach Ujęcia wody „Moczydlnica Kl.”- zaopatrujący mieszkańców wsi: Moczydlnica Klasztorna i Konary - około 403 osoby, a w gminie Wołów: Moczydlnica Dworska, Kłopotówek.
2. Krzelowie, w ramach Ujęcia wody „Krzelów” - zaopatrujący mieszkańców wsi: Krzelów, Młoty - około 774 osób.
3. Małowicach, w ramach Ujęcia wody „Małowice”- zaopatrujący mieszkańców wsi: Orzeszków, Małowice, Iwno, Przyborów i Buszkowice Małe - około 1340.
4. Boraszycach Wielkich, w ramach Ujęcia wody „Boraszyce Wlk.” - zaopatrujący mieszkańców wsi: Boraszyce Wielkie, Boraszyce Małe, Wyszęcice i Słup - około 435 osób
5. Białawach Wielkich, w ramach Ujęcia wody „Białawy Wlk.” - zaopatrujący mieszkańców wsi: Białawy Wielkie, Białawy Małe, Białawy, Czaplice, Węglewo i Morzyna - około 409 osoby. Jednym z większych odbiorców tego ujęcia jest działająca ferma indyków w miejscowości Białawy Wielkie, a w Brzózce Ferma gęsi.
6. Turzanach, w ramach Ujęcia wody „Turzany”- zaopatrujący mieszkańców wsi: Turzany, Aleksandrowice, Staszowice, Głębowice i Trzcinica Wołowska - około 639 osoby.
7. Węgrzcach, w ramach Ujęcia wody „Węgrzce”- zaopatrujący mieszkańców wsi: Węgrzce, Wińsko, Rogówek, Kozowo, Wrzeszów, Łazy, Rogów Wołowski, Piskorzyna, Noraków, Grzeszyn, Białków, Stryjno, Brzózka, Mysłoszów, Rudawa, Smogorzów Wielki, Smogorzówek, Kleszczowice, Jakubikowice, Chwałkowice, Baszyn i Domanice, Rajczyn, Gryżyce, Dąbie, Budków - około 4158 osób. Jednym z większych odbiorców tego ujęcia jest Drewno-pak.



Zużycie jednostkowe wody waha się w przedziale 27-123 l/osobę na mieszkańca przy średniej w gminie 71 l/ dobę na mieszkańca.

W kontekście poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności spadł on o ok. 7% r/r w 2019 r., tj. do 9,3 km<sup>3</sup> z 9,9 km<sup>3</sup>.

#### GOSPODARKA ŚCIEKOWA

W gminie Wińsko występuje tylko część infrastruktury związanej z uporządkowaną gospodarką ściekową. Dotyczy to samego Wińska, dla którego ukończono w roku 2000 budowę oczyszczalni ścieków oraz część kanalizacji. Według danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej tylko 60 - 70 % mieszkańców tej miejscowości (to jest około 1000 osób) jest podłączona obecnie do sieci kanalizacyjnej starej i nowej. Stara kanalizacja składa się z:

- 1249 m kanalizacji sanitarnej,
- 6600 m kanalizacji ogólnospławnej,
- 336 m kanalizacji ciśnieniowej,
- 700 m kanalizacji deszczowej,
- 700 m przyłączy.

Nowa kanalizacja składa się z:

- 3012 m kanalizacji sanitarnej,
- 1657 m kanalizacji ciśnieniowej,
- 1102 m przyłączy.

Cały system kanalizacyjny obsługiwany jest przez 5 przepompowni. Z uwagi na fakt, że większość stanowi kanalizacja ogólnospławna, dopływ ścieków do oczyszczalni odbywa się kolektorem betonowym o średnicy 800 cm zapewniającym wystarczający odpływ ścieków podczas pogody deszczowej. Zarówno stara kanalizacja ogólnospławna, jak i sanitarna oraz kolektor doprowadzający nie są szczelne, co skutkuje doprowadzeniem do oczyszczalni dużej ilości wód przypadkowych. Według danych kierownika oczyszczalni, średni dopływ ścieków w czasie pogody bezdeszczowej wynosi około 250 m<sup>3</sup>/d. Faktyczny przepływ przy podłączeniu powinien wahać się w granicach 60 m<sup>3</sup>/d. Oznacza to, że w ciągu doby na oczyszczalnię trafia około 190 m<sup>3</sup> wody gruntowej zbieranej przez kanalizację. Potwierdzają to również wyniki badań ścieków surowych, w których stężenie zanieczyszczeń jest trzy a nawet czterokrotnie mniejsze od stężenia jakie powinno występować przy normalnym dopływie ścieków.

Na terenie Gminy Wińsko zlokalizowane są jeszcze dwie niewielkie oczyszczalnie – w Głębowicach i w Krzelowie, do których podłączona jest sieć kanalizacji lokalnej obsługująca przyległe osiedla. Technologicznie są to podobne do siebie obiekty. Składają się z osadnika oraz trzech stawów ściekowych, których powierzchnia według naszej oceny jest czterokrotnie mniejsza od wymaganej dla tego rodzaju oczyszczalni stawowych. Oczyszczalnie te wymagają modernizacji, aby mogły gwarantować uzyskanie wymaganego efektu oczyszczania.

Ścieki z pozostałych jednostek osadniczych wywożone są sporadycznie na komunalną oczyszczalnię w Wińsku. Według danych ZGKiM dobową średnią ilość ścieków dowożonych nie przekracza 10 m<sup>3</sup>/d, co odpowiada liczbie 100 mieszkańców. Przy tej wielkości gminy i przy tak dużej liczbie budynków bez przyłączy kanalizacyjnych jest to bardzo mały wskaźnik ścieków dowożonych. Według danych z Urzędu na terenie Gminy funkcjonuje od 40 do 50 oczyszczalni przydomowych, co tylko w niewielkim stopniu poprawia sytuację z oczyszczaniem ścieków z budynków niepodłączonych do kanalizacji. Praktycznie wszystkie pozostałe ścieki trafiają do tak zwanych przydomowych szamb, które w większości są nieszczelne. W tej sytuacji większość ścieków poprzez nieszczelności trafia do gruntu. Jedynie około 10 % tych ścieków jest wywożona taborem asenizacyjnym, głównie przez rolników na pola i w ten sposób są one wykorzystywane rolniczo.

#### GOSPODARKA ODPADAMI

Sposób zbiórki odpadów na obszarze gminy Wińsko jest typowy dla warunków polskich na obszarach miejsko-wiejskich i nie odbiega pod względem technicznym od standardów przyjętych w krajach Unii

Europejskiej. W gminie nie istnieje duże wysypisko śmieci. Odpady stałe wywożone są przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej na wysypisko do miejscowości Rudna w gminie Wąsosz. Należy uznać, że stan obsługi mieszkańców gminy Wińsko w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest zadowalający, niemniej należy dążyć do lokalizowania na obszarze gminy inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami. Problemem ekologicznym gminy Wińsko są sporadycznie powstające nielegalne wysypiska śmieci i brak świadomości ekologicznej części mieszkańców, którzy odpady ze swoich gospodarstw wyrzucają w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Odpady płynne wywożone są do nowoczesnej, wybudowanej w 2000 roku oczyszczalni ścieków w Wińsku.

#### **ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ**

Dystrybutorem energii elektrycznej i operatorem sieci elektroenergetycznych na terenie gminy jest TAURON Dystrybucja S.A., Oddział we Wrocławiu.

Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Gmina Wińsko zasilana jest ze stacji 110/20 kV GPZ R-151 Wołów. W południowej części gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna::

- fragment linii elektroenergetycznej o napięciu 110kV S-419 relacji Ścinawa - Wołów, a także
- trasa projektowanej linii elektroenergetycznej o napięciu 110kV relacji Ścinawa – Wińsko i relacji Wińsko - Żmigród.

Na zakończeniu trasy projektowanej linii elektroenergetycznej o napięciu 110kV relacji Ścinawa – Wołów wskazuje się teren projektowanej stacji GPZ Wińsko (przy drodze wojewódzkiej nr 338). Zabudowane transformatory mocy 16 MVA w stacji R-151 Wołów zapewniają aktualnie zasilanie istniejących. W ww. stacji istnieje możliwość ustawienia transformatorów do mocy 40 MVA na istniejących stanowiskach. Sieci i urządzenia energetyczne WN, SN i nN są w dobrym stanie technicznym. Prace modernizacyjne i eksploatacyjne są prowadzone na bieżąco zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na terenie Gminy Wińsko funkcjonują generacje OZE przyłączone do sieci własności TAURON Dystrybucja S.A.

Wszystkie miejscowości poprzez linie energetyczne 20kV i stacje transformatorowe zasilane są w energię elektryczną.

#### **ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ**

Wsie na terenie gminy Wińsko nie posiadają centralnego zaopatrzenia w ciepło. Ogrzewanie obiektów oparte jest na bazie rozwiązań indywidualnych, takich jak kotłownie, piece lub wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania. Sieci ciepłownicze nie występują. Energię ciepłą wykorzystuje się do: ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej, przygotowania posiłków.

W celu zaspokojenie potrzeb grzewczych, w gminie jako paliwo wykorzystują głównie paliwa stałe (ok. 99% całkowitego zapotrzebowania), w tym węgiel (ok. 82%) i biomasa (ok. 17%). Powszechne stosowanie węgla wynika z jego atrakcyjnej ceny w stosunku do innych paliw. Wykorzystanie pozostałych „ekologicznych” paliw (np. gaz, olej opałowy) w gminie, pomimo, że posiadają znikomy wpływ na środowisko w dalszym ciągu jest mało popularne. Spaliny emitowane przez kominy o wysokości około 10 m (budynki mieszkalne), rozprzestrzeniają się w przyziemnych warstwach atmosfery. Niska wysokość emitorów w powiązaniu z częstą w okresie zimowym inwersją temperatury, sprzyja kumulacji zanieczyszczeń (głównie pyłów zawieszonych PM<sub>10</sub> i PM<sub>2,5</sub>), tzw. niska emisja. Budynki będące własnością gminy, zaopatrywane są w ciepło z indywidualnych kotłów. Paliwem wykorzystywanym do celów grzewczych jest głównie olej opałowy i gaz.

#### **ZAOPATRZENIE W GAZ**

Gmina Wińsko nie posiada dystrybucyjnej sieci gazowej. Na terenie gminy znajdują się zlikwidowane odwierty: Baszyn - 1; Głębowice - 1; Jemielno - 1, zespół zaporowo - upustowy Aleksandrowice.

Ponadto przez wschodni teren gminy przebiegają gazociągi, których operatorem jest PGNiG S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze, tj.:

- gazociąg DN 300 relacji Aleksandrowice - Borzęcin, PN 6,3 MPa, rok budowy 1975,
- gazociąg DN 250 relacji Aleksandrowice - Załęcze, PN 6,3 MPa, rok budowy 1973.”

#### 4. OPIS ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM OGÓLNYM GMINY WIŃSKO

Gmina Wińsko i jej okolice ze względu na ogólnie stosunkowo niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia niezależnie od negatywnego oddziaływania Legnicy od zachodu i Wrocławia od południa, reprezentuje dość wysoki poziom czystości środowiska naturalnego. Wyraża to zarówno niewielkie zanieczyszczenie powietrza jak i występowanie terenów przyrodniczo cennych z występującymi licznie gatunkami roślin i zwierząt objętych ochroną. Niewątpliwym wpływ na to mają liczne obszary leśne zlokalizowane na terenie samej gminy a także w okolicy.

Obszar opracowania planu ogólnego gminy wińskojest zlokalizowany w granicy administracyjnej gminy w otoczeniu gmin: Jemielno, Wąsosz (od północy), Rudna, Ścinawa (od zachodu), Wołów (od południa), Prusice, Żmigród (od wschodu).

Na analizowanym obszarze objętym planem ogólnym przebiega jedna droga krajowa nr 36 i 3 drogi wojewódzkie nr 334, 338 i 340, a od strony zachodniej także rzeka Odra. Poza granica gminy od strony północno-wschodniej znajduje się drugie koryto rzeki Barycz (Rys. 9).

W granicach obszaru gminy tereny przeznaczone są na zróżnicowane funkcje, w tym zabudowane na: zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, jednorodzinną, lub zagrodową, zabudowę usługową, handlową i turystyczną, sportu i rekreacji, ale jednak spora część obrębów reprezentuje charakter rolniczy i leśny.

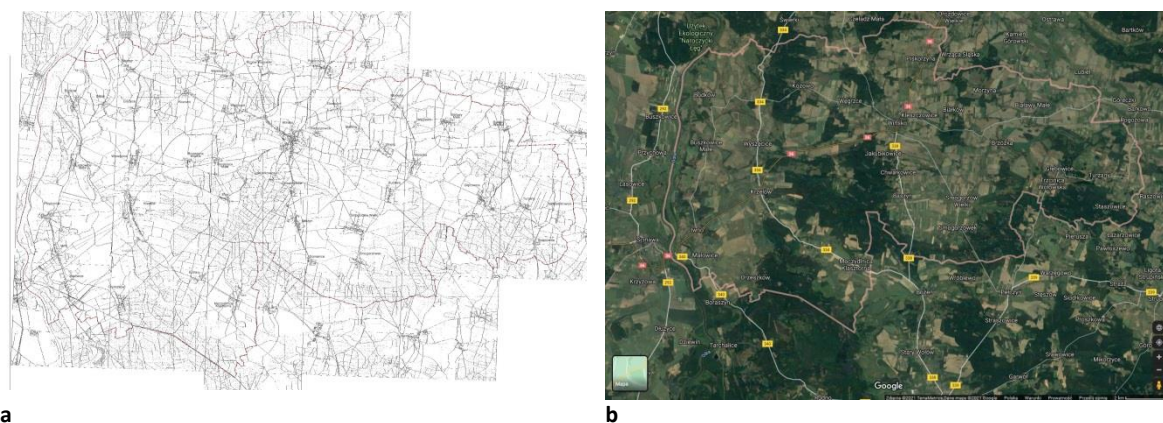
Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza obszaru objętego planem ogólnym wykazała, że analizowany obszar gminy Wińsko należy do areałów o średniej wartości pod względem faunistycznym. Występują tu przede wszystkim gatunki pospolite, o szerokich możliwościach przystosowawczych, poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody opisanymi w rozdziale I.2. i wyznaczonymi siedliskami przyrodniczymi, które charakteryzują się szczególnymi walorami przyrodniczymi.

Wyznaczone siedliska przyrodnicze występują w następujących lokalizacjach:

- 1) W obrębie Małowice - dookoła zbiornika wodnego siedlisko przyrodnicze 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. Teren ten stanowi mozaikę pól, nieużytków i zadrzewień śródpolnych okalających starorzecze. Występuje tutaj również siedlisko 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherionelatoris*). Zagrożeniem dla siedliska 3150 są różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, co może powodować zanieczyszczenie zbiornika i niszczenie roślinności przybrzeżnej. Zatem przeznaczenie tych terenów w całości pod usługi, aktywność gospodarczą i zabudowę mieszkaniową będzie prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk 3150 oraz do zniszczenia siedliska 6510. Ponadto wskazuję, że lokalizacja zabudowy przemysłowej, w tym urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł w bezpośrednim sąsiedztwie ww. obszarów Natura 2000 może stanowić potencjalne zagrożenie dla przedmiotów ochrony tych obszarów, w szczególności dla awifauny;
- 2) W obrębie Krzelów – część terenów znajduje się w dolinie cieku wodnego Tynica, stanowiącego siedlisko dla bobra europejskiego *Castorfiber* i wydry *Lutra Lutra*, objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Omawiany teren sąsiaduje od północy, południa, wschodu i zachodu z obszarami leśnymi, stanowiąc atrakcyjny krajobraz leśno-polno-łąkowy. Ponadto przebiega tamędy korytarz ekologiczny Odra Środkowa GKPdC-9. Obszar stanowi atrakcyjną dla wielu gatunków zwierząt mozaikę siedlisk leśno- polno- łąkowych;

- 3) W obrębie Jakubowice - na działce nr 212/2, występuje siedlisko 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* oraz na działce nr 212/1 występuje siedlisko 9190 kwaśne dąbrowy *Quercionrobori-petraeae*;
- 4) W obrębie planowanego obejścia Wińska –przecinać będzie leśne siedliska przyrodnicze - 9190 kwaśne dąbrowy *Quercionrobori- petraeae* i 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetumalbae*, *Alnenionglutinosae*, olsy źródłiskowe, prowadząc do ich fragmentacji i uszczuplenia;
- 5) W obrębie Wyszęćce - na działce nr 424/232, stanowiącej siedlisko 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetumalbae*, *Alnenionglutinosae*, olsy źródłiskowe;
- 6) W obrębie Białawy Wielkie - na działce nr 372/2 występuje siedlisko 91E0;
- 7) W obrębie Stryjno - na działce nr 220 oraz w obrębie Brzózka na działce nr 197/1 i w obrębie Białków na działce nr 171 występuje siedlisko 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*;
- 8) W obrębie Staszowice - na działce nr 218/91, występuje siedlisko 9190 kwaśne dąbrowy *Quercionrobori-petraeae*.

[Rys. 9] Teren opracowania planu ogólnego w granicach administracyjnych: a - podkład mapowy, topografia, b – widok rzeczywisty, ortofotomapaz siecią oznakowanych dróg: krajowej (czerwone oznaczenie) i wojewódzkich (żółte oznaczenie)- <https://www.google.com/maps/>



Wschodnia część obszaru leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 303 „Pradolina Barycz-Głogów (E)” z przebiegiem granicy omawianego GZWP.

Teren opracowania planu ogólnego położony jest w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, jednak tylko wzdłuż rzeki Odry, która wylewa. Areał tego typu obszarów jest stosunkowo niewielki w stosunku do całej powierzchni gminy a dolina rzeki Odry nie jest stosunkowo silnie zurbanizowana zwłaszcza zabudową mieszkaniową w formie ulicówek w pasie obrębów przylegających tj. (od południa): Małowice, Iwno, Przyborów, Buszkowice Małe i Budków. Bezpośrednio wzdłuż niej znajdują się głównie tereny zieleni naturalnej (pola, łąki), niewielkie ale liczne areały użytków leśnych, a także fragmenty zieleni krajobrazowej, w tym również prawnie chronionej. W południowej części koryta kumulują się ciągi transportowe – kolej, droga krajowa i wojewódzka.

Na terenie planu ogólnego nie stwierdzono występowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Szata roślinna na terenie gminy Wińsko charakteryzuje się znacznym stopniem przekształcenia w stosunku do stanu pierwotnego będącego wynikiem procesów urbanizacyjnych i rolnych. Planowane zagospodarowanie przestrzenne nie ingeruje istniejące chronione siedliska przyrodnicze. Cechy zbliżone do roślinności naturalnej posiadają także lasy. Lasy te posiadają głównie drzewostan liściasty



różnowiekowy (przeważnie 30-50 lat) z gęstym podszytem. Lesistość gminy wynosi ok. 27,4%, czyli jest zbliżona do średniej dla województwa dolnośląskiego (29,6%) i kraju (29,2%)<sup>14</sup>.

Zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko mają głównie charakter rozwojowy, porządkujący i aktualizujący.

## **5. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM OGÓLNYM DLA GMINY WIŃSKO**

Obszar planu ogólnego obejmuje obszar administracyjny gminy Wińsko w północnej części województwa dolnośląskiego, w powiecie wołowskim w odległości ok. 60 km na północny - zachód od Wrocławia. Ww. gmina posiada w przeważającej części rolny, rolno-produkcyjny, a także mieszkalny, mieszkalno-usługowy i usługowy charakter, częściowo także przemysłowy i aktywny gospodarczo, ze wskazaniem na rozległe obszary o charakterze przyrodniczym, częściowo także objęte ochroną prawną w postaci: Parku Krajobrazowego (1 obszar), Obszarów Natura 2000 (4 obszary), 6 Pomników przyrody.

Sporo obszarów przewidzianych jest również pod usługi sportu i rekreacji, czy agroturystyki. W dostrzegalnej wyraznie części gmina posiada pokrycie terenu zadrzewieniami, lasami bądź zielenią naturalną (łąki, pastwiska, pola). Takie zagospodarowanie odpowiada warunkom fizjograficznym i historyczno-kulturowym, jakie występują na omawianym terenie.

Przez obszar gminy przebiega wyraźna sieć komunikacji publicznej w postaci: drogi krajowej i trzech dróg wojewódzkich, licznych dróg powiatowych i gminnych o zróżnicowanych klasach- główne, zbiorcze, lokalne, dojazdowe, a także niepubliczne drogi wewnętrzne.

Ze względu na znaczące natężenie ruchu, wzdłuż tych drogi krajowej i dróg wojewódzkich, niekiedy w wyniku napływu ruchu lokalnego, również na drogach powiatowych i gminnych, można się spodziewać przekroczeń dopuszczalnych poziomów natężenia hałasu w bezpośrednim lub pośrednim sąsiedztwie dróg jednak klas wyższych, o charakterze przelotowym czy wylotowym z gminy w kierunku ośrodków miejskich tj. Lubin, Legnica, Wrocław, albo Rawicz. Zmniejszenie emisji powinno następować przede wszystkim poprzez modernizację dróg oraz nasadzenia zieleni izolacyjnej. Natomiast na drogach lokalnych i dojazdowych a także wewnętrznych obsługujących poszczególne wiejskie obszary w granicach gminy Wińsko, ze względu na niewielkie natężenie ruchu, poziom hałasu nie przekracza ustawowych norm.

W granicach opracowania planu ogólnego dla gminy Wińsko tereny tylko częściowo podlegać będą pod zmiany funkcjonalne – w docelowe przeznaczenie terenów inne niż obecnie funkcjonujące w prawie miejscowym czy stanie istniejącym. Znacznie częściej przekształcenia będą dotyczyć terenów obecnie niezagospodarowanych, a stanowiące luki w istniejącej zabudowie oraz docelowo przeznaczanych na zainwestowanie, zgodnie z polityką rozwojową i przestrzenną gminy a także regionu.

Należy wskazać też, że na obszarze planu ogólnego występują obszary o wartościach kulturowych (wpisane do rejestru zabytków, bądź ujęte w gminnej ewidencji zabytków)

Ponadto na terenie gminy znajdują się liczne stanowiska archeologiczne z czego aż 67 wpisano do rejestru zabytków. Są one rozproszone po całym obszarze gminy.

Nowa zabudowa, jak i zabudowa uzupełniająca powinny rozwijać się zgodnie z tradycyjnym i historycznym sposobem jej kształtowania, harmonijnie komponować się z otaczającym krajobrazem wykorzystując powszechnie spotykane, a szczególnie lokalne modele architektoniczne i urbanistyczne.

Planowane zagospodarowanie przestrzenne realizowane przez utworzone strefy planistyczne w planie ogólnym sprzyja, ochronie dziedzictwa kulturowego, zgodnie z wnioskiem Wojewódzkiego konserwatora zabytków tereny o wartościach historycznych objęto odpowiednimi strefami

<sup>14</sup> [www.stat.gov.pl/wroc/](http://www.stat.gov.pl/wroc/)

planistycznymi takimi jak strefa zieleni i rekreacji, strefa cmentarzy czy strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. W granicach tereń zabytkowych zastosowano także odpowiednie wskaźniki urbanistyczne.

## 6. POŻĄDANE DO REALIZACJI KIERUNKI I ZADANIA SPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ EKOROZWOJOWI

Pojedyncze inwestycje na rzecz poprawy jakości klimatu lokalnego, jakie pojawiły się w poprzednich latach nie są w stanie wpłynąć w zdecydowany sposób na poprawę jego jakości. Poniżej, w podziale na poszczególne komponenty środowiska zostały przedstawione pożądane i planowane kierunki i zadania, które w kolejnych latach powinny być realizowane w celu poprawy warunków zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Wymienione niżej działania należy traktować priorytetowo, co oznacza również, iż powinny być również uwzględnione w opracowaniu planu ogólnego gminy Wińsko, poddawanych ocenie oddziaływania na środowisko oraz, w dalszej kolejności, w miejscowym planach zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentach planistycznych i strategicznych omawianego obszaru.

**[Tab. 3]** Priorytetowe, pożądane działania sprzyjające ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ racjonalna gospodarka rolna, w tym:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>optymalizacja nawożenia i stosowania środków ochrony roślin,</li> </ul> </li> <li>▪ ochrona przed erozją, w tym:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- ograniczanie pozostawiania gleby w stanie nie pokrytym roślinnością</li> <li>- ochrona i uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,</li> <li>- regulacja stosunków wodnych na terenach niezabudowanych poprzez stosowanie melioracji.</li> </ul> </li> <li>▪ coraz skuteczniejsza segregacja odpadów i ich recykling</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ objęcie ochroną proponowanych obszarów przyrodniczych,</li> <li>▪ ograniczenie procesu fragmentacji środowiska, zachowanie i odnowa korytarzy ekologicznych, w tym:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarzanie zniszczonych korytarzy ekologicznych</li> <li>- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień</li> </ul> </li> <li>▪ zwiększenie lesistości i poprawa gospodarki leśnej – stosowanie wyłącznie do nasadzeń gatunków rodzimych, dostosowanych do panujących warunków</li> <li>▪ utrzymanie i kontrola zakazu wypalania traw i ściernisk</li> <li>▪ utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ likwidacja miejsc nielegalnego zrzutu ścieków do wód lub do ziemi</li> <li>▪ efektywne zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed spływami zanieczyszczeń poprzez ustanowienie, weryfikowanie i wykonanie stref ochronnych (np. nasadzenia roślinności ochronnej).</li> <li>▪ współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie gospodarki ściekowej.</li> <li>▪ budowanie świadomości ekologicznej mieszkańców</li> <li>▪ monitorowanie jakości wód w miejscach zrzutów ścieków oczyszczonych do odbiornika</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>W zakresie ochrony powietrza</b>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ograniczenie niskiej emisji poprzez:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- modernizację źródeł ciepła - stopniowa wymiana czynnika grzewczego na proekologiczny w gospodarstwach domowych</li> <li>- stopniowe zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii</li> </ul> </li> <li>▪ ograniczanie emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych poprzez:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- wprowadzanie do zakładów nowoczesnych technologii odznaczających się mniejszą emisją do środowiska,</li> </ul> </li> <li>▪ ograniczenie oddziaływania zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych poprzez:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- modernizację i rozbudowę istniejącej infrastruktury drogowej</li> <li>- budowę obejść</li> <li>- stosowanie naturalnych barier wzdłuż drogi (zadrzewienia)</li> </ul> </li> </ul> |
| <b>W zakresie ochrony przed hałasem</b>                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ modernizacja dróg istniejących,</li> <li>▪ budowa obwodnic wsi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozbudowa sieci tras rowerowych</li> <li>▪ ograniczenie hałasu na terenach zamieszkałych poprzez nasadzenia pasów zwartej zieleni w pobliżu ciągów komunikacyjnych.</li> <li>▪ ograniczenie ruchu ciężkiego na drogach przechodzących przez tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej</li> <li>▪ kontrola klimatu akustycznego panującego w miejscach przeznaczonych na rekreację</li> </ul> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### III. ETAP – ROZPOZNANIE I ANALIZA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO DLA GMINY WIŃSKO

#### 1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Celem planu ogólnego jest stworzenie aktu prawa miejscowego uwzględnianego przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowiącego podstawę prawną do decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W uzasadnieniu do Planu ogólnego gminy Wińsko, zostały zawarte uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia planu ogólnego stanowią wytyczne do formułowania ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny obszaru w granicy administracyjnej gminy Wińsko wprowadza strefy planistyczne jako nową regulację prawną. Bazuje na sposobie zagospodarowania dotychczasowego, proponując rozwój gminy w oparciu o istniejące dokumenty planistyczne.

**[Tab. 4]** Ocena uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego z punktu widzenia sprzyjania i ograniczania możliwości ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego

| UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I ZRÓWNOWAŻONEMU ROZWOJOWI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | UWARUNKOWANIA NIESPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I ZRÓWNOWAŻONEMU ROZWOJOWI                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeważająca powierzchnia gminy pokryta jest glebami niskich klas bonitacyjnych (V, VI), a część wysokich klas bonitacyjnych (III-IV)</li> <li>• Średni stopień pokrycia roślinnością naturalną (łąki, zieleń doliny rzeki itp.)</li> <li>• Średni stopień pokrycia powierzchni przez lasy, zadrzewienia i zakrzaczenia</li> <li>• Występowanie obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną – Park krajobrazowy, NATURA 2000, pomniki przyrody</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stan aerosanitarny powietrza narażony na zanieczyszczenia ze źródeł liniowych (drogi) oraz punktowych (indywidualne paleniska).</li> </ul>                                        |
| <u>Wynikające z rozwoju systemu osadniczego oraz infrastruktury technicznej</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Skoncentrowane jednostki urbanistyczne o wiejskim i historycznym charakterze;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zdecydowany procent mieszkańców korzystających z wysokoemisyjnych źródeł ciepła (niska emisja).</li> <li>• Występowanie źródeł oddziaływania produkcyjno-przemysłowego</li> </ul> |

Celem opracowania Planu ogólnego gminy Wińsko jest wypełnienie obowiązku ustawowego zmierzającego do uporządkowania przestrzeni geograficznej poprzez zwiększenie kontroli nad wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy, a tym samym zlikwidowanie przeznaczania nadmiernej ilości terenów pod zabudowę i wyeliminowania chaosu urbanistycznego a w dalszej perspektywie podstawę sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z nowymi uregulowaniami prawnymi, a także potrzebami. Ponadto projektu planu ogólnego zakłada się zmiany niektórych funkcji ze względu na rozwojowy charakter gminy a także potrzeby poszczególnych mieszkańców.

#### 2. IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA ZAPROPONOWANYCH PLANIE OGÓLNYM

## **2.1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ**

Projekt Planu ogólnego gminy Wińsko objęty niniejszą Prognozą, opracowano w granicach administracyjnych gminy określonych uchwałą Rady Gminy Wińsko:

- 1) Uchwała Nr LXXVI/524/2023 Rady Gminy Wińsko z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie spawie przystąpienia do sporządzenia zmiany planu ogólnego gminy Wińsko.

Analizowany plan ogólny utrwała funkcje istniejące, a także rozwija nowe, zgodnie z polityką rozwoju przestrzennego gminy. Zasadniczym celem planu ogólnego dla gminy Wińsko jest przede wszystkim również aktualizacja danych przestrzennych a także potrzeb rozwojowych Wińska i jego mieszkańców czy właścicieli poszczególnych nieruchomości.

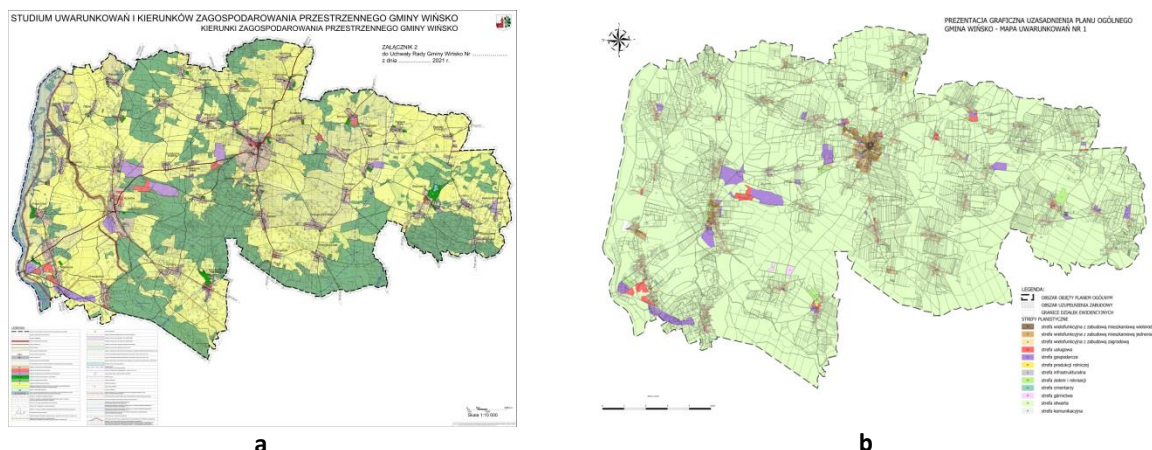
Zmiany proponowane w projekcie planu ogólnego dotyczą: objęcie strefami planistycznymi terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej oraz zagrodowej odpowiednio strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodziną i strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową zagrodową. W związku z koniecznością, określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyznaczanie stref planistycznych umożliwiających lokalizację zabudowy mieszkaniowej w planie ogólnym dopuszcza się uwzględniając w pierwszej kolejności obszary, dla których w obowiązujących planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy oraz w związku z zakazem wyznaczania stref planistycznych umożliwiających lokalizację zabudowy mieszkaniowej w przypadku gdy suma chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie jest większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę projekt planu ogólnego objął strefami umożliwiającymi lokalizację zabudowy mieszkaniowej obszary znacznie mniejsze niż wyznacza je obecnie aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko. Obszary funkcjonalne zieleni-kulturowe a także leśne zostają utrzymane w stosunku do stanu obecnego, jedynie w planie ogólnym ulegają konkretnemu zdefiniowaniu.

Zatem weryfikacja parametrów dotyczących zagospodarowania terenu i zabudowy także ma zasadnicze znaczenie. Tereny planowane pod zabudowę mieszkaniową nie są rozproszone, tylko zlokalizowane są w ramach już istniejących. Poza częścią zurbanizowaną, pozostawiono w dotychczasowym użytkowaniu w pozostałe tereny zieleni naturalnej (strefa otwarta).

Także tereny inwestycyjne związane z aktywnością gospodarczą zostały objęte odpowiednimi strefami planistycznymi w planie ogólnym. Strefy gospodarcze, strefy górnicze, strefy usługowe i strefy produkcji rolniczej wyznaczono na terenach istniejących aktywności gospodarczych lub zgodnie z obecnie obowiązującymi dokumentami planistycznymi. Pewną zmianą związaną z projektowanym zagospodarowaniem terenów jest rozszerzenie zakresu dopuszczenia lokalizacji obiektów związanych z produkcją energii odnawialnej. W projekcie planu ogólnego w ramach dopuszczenia w strefach otwartych wskazano możliwość lokalizacji elektrowni słonecznych powiększając ich obszar w stosunku do obszaru wskazanego w dokumentach planistycznych obowiązujących w gminie. Wyznaczono w planie ogólnym także strefy otwarte z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Biorąc pod uwagę ustawową konieczność lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii zgodnie z art. 14. 6a. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznaje się, że ustalenia planu ogólnego dotyczące dopuszczeń lokalizacji elektrowni słonecznych i wiatrowych nie skutkują możliwością ich lokalizacji. Wskazują jedynie kierunek możliwy do zrealizowania po spełnieniu przepisów szczególnych. Plan ogólny nie jest podstawą do wydania decyzji o warunkach zabudowy.



**[Rys. 10]** Przyrównanie stanu zagospodarowania obszarów w granicach gminy Wińsko jakie proponuje obecnie obowiązujące Studium (a), do wskazań wg projektu planu ogólnego (b).



Ocenia się pozytywnie ustalenia stref planistycznych i nie proponuje się w tym przypadku rozwiązań alternatywnych.

#### Zawartość i główne cele projektu Planu ogólnego gminy Wińsko.

Na skutek procesów rozwojowych na analizowanych obszarach wykształciły się przede wszystkim funkcje, które funkcjonowały już wcześniej, a mianowicie: mieszkalnictwo szeroko rozumiane, usługi, sport i rekreacja, aktywności gospodarcze, przemysł przetwórczy rolno-spożywczy, istniejące cmentarze, parki i ogrody historyczne, różnorodna infrastruktura techniczna a także komunikacyjna (kolej, drogi publiczne – krajowa, wojewódzkie, powiatowe i gminne).

Charakterystyka stref planistycznych zaplanowanych w projekcie planu ogólnego została przedstawiona w poniższej tabeli.

**[Tab. 5]** Charakterystyka obszarów funkcjonalnych wyznaczonych w projekcie planu ogólnego gminy Wińsko

| Symb<br>ol wg<br>Planu<br>ogóln<br>ego | Nazwa strefy<br>planistycznej                                     | Podstawowy profil funkcjonalny strefy<br>planistycznej (ilość w planie)                                                                                                            | Dodatkowy profil<br>funkcjonalny strefy<br>planistycznej (ilość w<br>planie)               |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SW</b>                              | strefa wielofunkcyjna z<br>zabudową mieszkaniową<br>wielorodzinną | Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej (12)                                       | Teren zabudowy<br>jednorodzinnej (5),<br>Teren zieleni<br>naturalnej (1), teren<br>wód (1) |
| <b>SJ</b>                              | strefa wielofunkcyjna z<br>zabudową mieszkaniową<br>jednorodzinną | teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. (241)                                     | Teren zieleni<br>naturalnej (3)<br>Teren zabudowy<br>letniskowej (3)                       |
| <b>SZ</b>                              | strefa wielofunkcyjna z<br>zabudową zagrodową                     | teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury (484) | Teren zieleni<br>naturalnej (1)                                                            |
| <b>SU</b>                              | strefa usługowa                                                   | teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej (58)                                                                                    | Teren składów i<br>magazynów (4)                                                           |
| <b>SP</b>                              | strefa gospodarcza                                                | teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej,                                                                                                                      | Teren usług (4)                                                                            |

|           |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                             |
|-----------|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|           |                            | teren infrastruktury technicznej. (37)                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                             |
| <b>SR</b> | strefa produkcji rolniczej | teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej (3)                                                                                                                            |                                                                             |
| <b>SI</b> | strefa infrastrukturalna   | teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji (6)                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                             |
| <b>SN</b> | strefa zieleni i rekreacji | teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej (53)                                                                                                                                                                                                 | Teren zieleni naturalnej (7), teren lasu (3), teren ogrodów działkowych (2) |
| <b>SC</b> | strefa cmentarzy           | teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej (8x)                                                                                                                                                                                                        |                                                                             |
| <b>SG</b> | strefa górnictwa           | teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej (3)                                                                                                                                                                                                                     | Teren zieleni naturalnej (2)                                                |
| <b>SO</b> | strefa otwarta             | teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej (58)                                                                                                                                                              | Teren elektrowni wiatrowej (8), teren elektrowni słonecznej (33)            |
| <b>SK</b> | strefa komunikacyjna       | teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej (3) |                                                                             |

Wskaźniki zagospodarowania poszczególnych stref wyznaczonych w planie ogólnym nie będą przytaczane.

Plan ogólny stanowi ogólne wytyczne, będące podstawą do realizacji dokumentów planistycznych, w których uszczegółowione będą zapisy bezpośrednio i pośrednio odnoszące się do konieczności ochrony środowiska i zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W wyniku analiz ustalono, że zmiany w krajobrazie będą miały pozytywny, uzupełniający i porządkujący charakter w stosunku do stanu istniejącego. Poszerzenie obecnych funkcji o nowe, o podobnym charakterze, nie spowoduje niekorzystnych zmian w krajobrazie, nie będzie miało również niekorzystnego wpływu na istniejące formy ochrony przyrody – ale będzie miało zdecydowanie znaczenie z punktu widzenia rozwoju całej gminy. Zmiany w zagospodarowaniu w obszarze gminy Wińsko będą miały łagodny charakter i nie spowodują dysonansu w krajobrazie.

## 2.2 IDENTYFIKACJA WSKAZAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA ZAPROPONOWANYCH W PLANIE OGÓLNYM

Plan ogólny jest nadrzędnym aktem planowania przestrzennego w gminie, z którym zgodne muszą być plany miejscowe oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Celem nowelizacji prawa miejscowego jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju gmin przy zachowaniu ładu przestrzennego i uwzględnieniu interesu publicznego. Biorąc po uwagę, iż ustalenia planu

ogólnego dotyczą katalogu stref planistycznych i określonych w tych strefach wskaźników urbanistycznych, możemy jedynie oceniać lokalizację stref względem istniejących uwarunkowań oraz wprowadzone w tych strefach wskaźniki.

Polityka przestrzenna gminy Wińsko wymagała dostosowania do obecnych, współczesnych potrzeb, choć generalnie została utrzymana w zbliżonym z dotychczasowym ukierunkowaniu. Bezpośrednie wskazania w zakresie ochrony środowiska w planie ogólnym nie występują jednak lokalizacja zasięg stref planistycznych planu ogólnego uwzględnia istniejące uwarunkowania gminy Wińsko, opisane wcześniej w istotnych dla polityki gminy opracowaniach (tj.: „Program ochrony środowiska dla gminy Wińsko”, „Gminny program gospodarki ściekowej”, „Strategia rozwoju lokalnego gminy Wińsko na lata 2016-2026”, „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wińsko na lata 2021-2024 z perspektywą do 2036 r.”, „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko”) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko.

Zgodnie z wymogami ustawowymi dla poszczególnych stref planistycznych, z wyjątkiem stref górnictwa, stref otwartych i stref komunikacyjnych ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wartości udziału powierzchni biologicznie czynnej są równe lub wyższe niż wymagane rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz 2758 z dnia 8 grudnia 2023 r. a w niektórych przypadkach na terenach obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odpowiadają wielkością do ustalonych w tych planach.

Tereny objęte formami ochrony przyrody, tereny zagrożone powodzią, tereny zmeliorowane, tereny rolnicze, najwyższych klas bonitacyjnych oraz tereny lasów zostały objęte strefami otwartymi z zakazem zabudowy.

Ocenia się, opracowanie planu ogólnego gminy Wińsko, zostało opracowane kompleksowo i zawiera najistotniejsze rozwiązania z zakresu ochrony przed możliwym pogorszeniem jakości środowiska wodnego, akustycznego, przyrodniczego oraz jakości powietrza i gleby. Ustalenia planu ogólnego, ocenia się korzystnie z punktu widzenia ochrony środowiska, a ich realizacja jest niezbędna w związku z kontynuacją planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego.

#### **IV. ETAP - OCENA TENDENCJI DO ZMIAN W ŚRODOWISKU PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO DLA GMINY WIŃSKO**

W przypadku opcji niezrealizowania planu ogólnego dla obszaru gminy Wińsko, zmiany w środowisku będą miały charakter i natężenie zbliżone do tych, jakie miały miejsce dotychczas. Uciążliwości dla środowiska będą pochodzić z podobnych źródeł - szczególnie z tras komunikacyjnych o większej przepustowości (zwłaszcza jako uciążliwości dla zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie), a także uciążliwych terenów przemysłowych i usługowych.

#### **V. ETAP - STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU OGÓLNEGO DLA GMINY WIŃSKO**

##### **1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO Z ZAPISAMI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH**

Analiza planu ogólnego pod kątem zgodności wyznaczonych stref planistycznych i ich wpływu na zagadnienia związane z ochroną środowiska i zrównoważonego rozwoju z kierunkami polityki przestrzennej „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” oraz zadaniami strategicznymi „Strategia rozwoju lokalnego gminy Wińsko” i „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko” oraz planowanymi działaniami określonymi w „Program ochrony środowiska gminy Wińsko” wykazała, że w przeważającej części, taka zgodność występuje. W związku

z innowacyjną formą dokumentu planu ogólnego zawierającego jedynie ramowe ustalenia przestrzenne dotyczące zawierania się w określonej strefie planistycznej oraz ustalenia zakresu obszaru uzupełnienia zabudowy nie istnieje możliwość oceny zapisów dokumentu planu ogólnego pod kątem zawartości tekstowej dokumentu i jego porównania z zapisami dokumentów strategicznych. Przesądzenia przestrzenne planu ogólnego oraz wskaźniki urbanistyczne występujące w danej strefie można uznać za zgodne z wytycznymi dokumentów strategicznych. Dotyczy ona szczególnie kierunków działań z zakresu poprawy jakości wód i powietrza oraz uregulowania gospodarki odpadami.

Poniżej znalazły się te zidentyfikowane kierunki i działania, zapisane w wyżej wymienionych dokumentach, które z uwagi na ich szczególne znaczenie dla ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, powinny być uwzględnione przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym gminy Wińsko.

Na końcu rozdziału zostały również wymienione kierunki działań i inwestycje, zbieżne w planie ogólnym i pozostałych dokumentach programowych, które mogą budzić wątpliwości z uwagi na istotną ingerencję w środowisko, jednak mają istotne znaczenie z punktu widzenia rozwoju gminy miejskiej.

**[Tab. 6]** Kierunki polityki przestrzennej, które z racji formy planu ogólnego nie znalazły się bezpośrednio w planie ogólnym, a z uwagi na swoją istotę, wyznaczone strefy planistyczne powinny je uwzględniać

| Komponent środowiska                                                                       | Wytyczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Uwagi                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                              |
| w zakresie ochrony wód powierzchniowych                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ograniczenie negatywnego wpływu nawożenia mineralnego i organicznego oraz środków ochrony roślin na stan czystości wód</li> <li>▪ Zwiększenie retencji wód poprzez rozbudowę systemu małej retencji na obszarze całego województwa</li> </ul>                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rolnictwo jest bardzo istotnym źródłem niekorzystnych oddziaływań na środowisko, zwłaszcza wodne.</li> </ul>        |
| w zakresie ochrony wód podziemnych                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Objęcie wysoką i najwyższą ochroną obszarów zasilania zbiornika GZWP Nr 303 „Pradolina Baryczy - Głogów (E)”.</li> </ul>                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                              |
| w zakresie ochrony zasobów glebowych                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Przeznaczanie na cele inwestycyjne gruntów niższej jakości,</li> <li>▪ nie rozpraszanie zabudowy</li> <li>▪ selektywna zbiórka odpadów</li> </ul>                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ w niektórych fragmentach wsi zauważa się tendencję do rozpraszania zabudowy i gwałtownej suburbanizacji.</li> </ul> |
| w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Zmniejszanie uciążliwości barier ekologicznych (komunikacyjnych, gospodarczych, urbanistycznych i innych) uniemożliwiających lub utrudniających rozwój i swobodne przemieszczanie się gatunków roślin i zwierząt</li> </ul>                                                                   |                                                                                                                                                              |
| Strategia rozwoju lokalnego gminy Wińsko i Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                              |
| W zakresie turystyki i wypoczynku                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ uporządkowanie urbanistyczne otoczenia pod względem dostosowania form budownictwa do charakteru zabytków;</li> <li>▪ rekreacja codzienna i weekendowa w zespołach, w tym zadanie: zagospodarowanie ciągów spacerowo – pieszych, rowerowych łączące tereny rekreacyjne z otoczeniem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ważne zadania z punktu widzenia ochrony dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki weekendowej</li> </ul>          |
| W zakresie ochrony powietrza                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Wykorzystywanie w nowobudowanych obiektach mniej emisyjnych źródeł ciepła</li> <li>▪ Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie mieszkaniowym</li> </ul>                                                                                                                      |                                                                                                                                                              |



| Program ochrony środowiska gminy Wińsko            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb</b> | Racjonalna gospodarka rolna, w tym:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>▪ optymalizacja nawożenia i stosowania środków ochrony roślin,</li> <li>▪ rekultywacja obszarów zdegradowanych</li> <li>▪ likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci</li> <li>▪ konserwacja i umacnianie wałów przeciwpowodziowych</li> </ul> |  |
| <b>W zakresie ochrony wód</b>                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ wielostronna działalność dotycząca możliwości magazynowania wody</li> <li>▪ poprawa mikroklimatu, walorów krajobrazowych i możliwości rozwoju ptactwa wodnego</li> </ul>                                                                                                        |  |
| <b>W zakresie turystyki i wypoczynku</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozwój zaplecza turystycznego i rekreacyjnego zgodnie z zasadą zachowania walorów przyrodniczych</li> <li>▪ Rozwiązywanie problemów ze ściekami i odpadami</li> </ul>                                                                                                           |  |
| <b>W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ograniczenie procesu fragmentacji środowiska, zachowanie i odnowa korytarzy ekologicznych, w tym:<br/> -odtworzenie zniszczonych korytarzy ekologicznych</li> </ul>                                                                                                             |  |

## 2. WPŁYW STREF PLANISTYCZNYCH USTALONYCH W PLANIE OGÓLNYM NA ŚRODOWISKO I WARUNKI RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje źródła korzystnego i niekorzystnego oddziaływania planowanych jednostek zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska oraz prognozuje skutki, jakie dla środowiska przyniesie realizacja planowanych rozwiązań przestrzennych. Zarówno zasięg negatywnego oddziaływania zagospodarowania terenu, jak i rodzaj oraz intensywność możliwych do wystąpienia w środowisku skutków w znacznej mierze zależą od miejsca lokalizacji danej funkcji oraz przyjętych rozwiązań minimalizujących oddziaływanie. Sposób i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będzie odmienne w czasie realizacji inwestycji oraz podczas jej funkcjonowania.

### 2.1 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO

W trakcie trwania budowy nowych terenów pod zainwestowanie nastąpi wzrost stężenia zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów (podczas przemieszczania mas ziemi) oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się hałas w związku z pracą maszyn i urządzeń. Jest to oddziaływanie krótkotrwałe, które zakończy się wraz ze sfinalizowaniem prac budowlanych. Zasięg takiego oddziaływania ma wymiar lokalny i słabą siłę oddziaływania, wynikającą głównie z faktu, że realizacja planowanych inwestycji będzie przebiegać stopniowo. Negatywne oddziaływanie nie wystąpi na obszarach, na których nie jest planowana zmiana dotychczasowego zagospodarowania. Uciążliwości ustąpią wraz z zakończeniem prac budowlanych. Nie ocenia się oddziaływania na tym etapie, jako znacząco negatywnego.

### OBSZARY URBANIZACJI

Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.).

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:

| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                                                                   | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,</li> <li>▪ zabudowa usługowa.</li> <li>▪ zieleni urządzonej</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,</li> <li>▪ zielen naturalna,</li> <li>▪ wody powierzchniowe</li> </ul> |

#### SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                                                                   | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,</li> <li>▪ zabudowa usługowa.</li> <li>▪ zieleni urządzonej</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zielen naturalna,</li> <li>▪ zabudowa letniskowa</li> </ul> |

#### SZ– strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                                                                                        | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zabudowa zagrodowa,</li> <li>▪ zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych’.</li> <li>▪ zieleni urządzonej</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zielen naturalna,</li> </ul> |

Zmiana zagospodarowania – z terenów niezabudowanych na tereny zabudowane – mieszkaniowe, usługowe - stanowiące zaplecze dla pobliskiej zabudowy mieszkaniowej, zabudowy zagrodowej i komunikację spowoduje zmiany w związku z trwałym przekształceniem i utwardzeniem powierzchni ziemi oraz zniszczeniem roślinności, jeśli taka występuje, pod budynkami i terenami komunikacji. Zmiana takiego zagospodarowania przyczynić się może także do całkowitej lub częściowej zmiany kompozycji gatunków roślinności występującej na tych terenach. Nowa zabudowa to nowe „punkty” wytwarzania ścieków i odpadów oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza. Powszechne stosowanie ogrodzeń ograniczy możliwość przemieszczania się zwierząt, w przypadkach, gdy dotychczas obszary te stanowiły tereny otwarte, wykorzystywane były, jako szlaki wędrówkowe zwierząt. Oddziaływanie na środowisko ocenia się, jako negatywne przeciętne: bezpośrednie, długoterminowe.

Na terenach planowanych pod funkcje mieszkaniowe i usługowe poza istniejącym układem osadniczym, na terenach przyrodniczo i krajobrazowo cennych, oddziaływanie może nieść poważniejsze skutki dla środowiska, ze względu na zagrożenie fragmentacji krajobrazu i siedlisk, rozproszenie płatów roślinności, zmiany w stosunkach wodnych na skutek skanalizowania i uszczelnienia podłoża, i in.

#### SU – strefa usługowa

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                |                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                     | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                         |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zabudowa usługowa.</li> <li>▪ zieleni urządzonej</li> <li>▪ komunikacja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny składów i magazynów</li> </ul> |

|                                                                                       |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--|
| ▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m <sup>2</sup> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--|

Zgodnie z projektem planu ogólnego, w strefie usługowej mogą być lokalizowane aktywności gospodarcze będące zapleczem usługowym zarówno mieszkalnictwa, produkcji jak i sportu i turystyki. Sposób oddziaływania na środowisko jest zbliżony do oddziaływania opisanego dla stref zabudowy mieszkaniowej, z uwagi na podobny charakter zagospodarowania oraz źródła ujemnych oddziaływań. Zmiana zagospodarowania – z terenów niezabudowanych na tereny zabudowane – usługowe, spowoduje zmiany w związku z trwałym przekształceniem i utwardzeniem powierzchni ziemi oraz zniszczeniem roślinności, jeśli taka występuje, pod budynkami i terenami komunikacji. Zmiana zagospodarowania przyczynić się może także do całkowitej lub częściowej zmiany kompozycji gatunków roślinności występującej na tych terenach.

Oddziaływanie na środowisko ocenia się, jako negatywne słabe: bezpośrednie, długoterminowe – tak jak dotychczas.

#### SP – strefa gospodarcza

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                             |                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                  | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                           |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny produkcji.</li> <li>▪ zieleni urządzonej</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny usług</li> </ul> |

W zależności od rodzaju przemysłu czy aktywności gospodarczej i możliwości zagospodarowania terenu zmieniać się będzie sposób i zasięg negatywnego oddziaływania.

W zależności od rodzaju produkcji uciążliwości mogą mieć różny charakter. Nie znając zatem rodzaju przemysłu czy produkcji, nie jest możliwe dokładne określenie sposobu i siły niekorzystnego oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko.

Najczęstsze i najbardziej odczuwalne uciążliwości, wynikające z zagospodarowania przemysłowego to: emisja hałasu, emisja odorów i zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie ścieków i odpadów, pobór wody, utwardzenie i uszczelnienie podłoża, zniszczenie roślinności. Nie bez znaczenia jest hałas pochodzenia pośredniego, generowany przez pojazdy obsługujące teren zabudowy przemysłowej. Istotny jest aspekt lokalizacji terenów przemysłowych względem otoczenia. Usytuowanie terenów zbyt blisko terenów wrażliwych na emitowane uciążliwości spotęguje niekorzystne oddziaływanie inwestycji.

#### SR – strefa produkcji rolniczej

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                                                                                                                | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                           |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny produkcji w gospodarstwach rolnych.</li> <li>▪ Teren wielkotowarowej produkcji rolnej,</li> <li>▪ teren akwakultury i obsługi rybactwa</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny usług</li> </ul> |

W zależności od intensywności, rodzaju produkcji w gospodarstwach rolnych i możliwości zagospodarowania terenu zmieniać się będzie sposób i zasięg negatywnego oddziaływania.

W zależności od rodzaju produkcji uciążliwości mogą mieć różny charakter.

Najczęstsze i najbardziej odczuwalne uciążliwości, wynikające z zagospodarowania strefy produkcji rolniczej to: emisja hałasu, emisja odorów i zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie ścieków i odpadów, pobór wody, utwardzenie i uszczelnienie podłoża, zniszczenie roślinności. Nie bez znaczenia jest hałas pochodzenia pośredniego, generowany przez pojazdy i maszyny obsługujące teren produkcji w gospodarstwach rolnych.

Istotny jest aspekt lokalizacji terenów produkcji w gospodarstwach rolnych względem otoczenia. Usytuowanie terenów produkcyjnych zbyt blisko terenów wrażliwych na emitowane uciążliwości spotęguje niekorzystne oddziaływanie inwestycji.

#### SI – strefa infrastruktury

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                               |                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                    | Profil dodatkowy strefy planistycznej: |
| <ul style="list-style-type: none"><li>teren infrastruktury technicznej</li><li>teren komunikacji</li></ul> |                                        |

Uznaje się możliwość lokalizacji nowych obszarów koncentracji urządzeń technicznych i związanej z nimi zabudowy służące zaopatrzeniu ludności i podmiotów gospodarczych w wodę, energię, łączność oraz utylizacji ścieków i odpadów.

Miejsca koncentracji urządzeń infrastruktury powodują zwiększenie hałasu komunikacyjnego w jego otoczeniu. Zazwyczaj nie stwarza to istotnego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. W przypadku niewłaściwego zabezpieczenia podłoża np. parkingu może występować niekorzystne dla jakości gruntu i wód gruntowych przenikanie wycieków z pojazdów.

Oddziaływanie to ocenia się jako negatywne słabe, chwilowe, długoterminowe, bezpośrednie.

Usytuowanie terenów zbyt blisko terenów wrażliwych na emitowane uciążliwości spotęguje niekorzystne oddziaływanie inwestycji.

#### SG – strefa górnictwa

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                  |                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                       | Profil dodatkowy strefy planistycznej: |
| <ul style="list-style-type: none"><li>tereny górnictwa i wydobywania</li><li>komunikacja</li><li>teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li></ul> |                                        |

W zależności od rodzaju i intensywności wydobywania i możliwości zagospodarowania terenu zmieniać się będzie sposób i zasięg negatywnego oddziaływania.

Najczęstsze i najbardziej odczuwalne uciążliwości, wynikające z zagospodarowania strefy górnictwa to: emisja hałasu, emisja zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie ścieków i odpadów, pobór wody, usuwanie rodzimej warstwy ziemi, zniszczenie roślinności. Nie bez znaczenia jest hałas pochodzenia bezpośredniego jak i pośredniego, generowany przez pojazdy obsługujące teren działalności górniczej.

Istotny jest aspekt lokalizacji strefy górnictwa względem otoczenia. Usytuowanie terenów zbyt blisko terenów wrażliwych na emitowane uciążliwości spotęguje niekorzystne oddziaływanie inwestycji.

#### SC – strefa cmentarzy

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                      |                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                           | Profil dodatkowy strefy planistycznej: |
| <ul style="list-style-type: none"><li>tereny cmentarzy.</li><li>zieleni urządzone,</li><li>komunikacja,</li></ul> |                                        |



|                                                                                       |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--|
| ▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m <sup>2</sup> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--|

Strefa cmentarzy zawierają w sobie zarówno tereny zieleni urządzonej w przeróżnej formie jak i miejsca pochówku oraz ich obsługi - duża powierzchnia biologicznie czynna, o ograniczonym zróżnicowaniu gatunkowym, jednak o istotnym znaczeniu głównie dla ptaków, ze względu na miejsce żerowania.

Niewłaściwie prowadzona gospodarka stanowi zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i ziemi. Oddziaływanie miejscowe związane z realizacją cmentarza na ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Źródłem zanieczyszczenia są odcieki z nawozów i środków ochrony roślin, niosące ładunek zanieczyszczeń chemicznych i organicznych.

#### SK – strefa komunikacyjna

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                  |                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                       | Profil dodatkowy strefy planistycznej: |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny drogi głównej</li> <li>▪ teren komunikacji kolejowej</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> |                                        |

Stefa komunikacji jest źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (w tym substancji ropopochodnych), pochodzących ze spalania paliw w pojazdach oraz ścierania powierzchni asfaltowych i ogumienia. Pojazdy a także kolej są równocześnie źródłem emisji hałasu. Hałas komunikacyjny jest odczuwalny, w zależności od klasy drogi, w zasięgu 20-50 m od jezdni. Najsilniej hałas i stężenie zanieczyszczeń w powietrzu są odczuwalne wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu.

Oddziaływanie to ocenia się jako negatywne przeciętne, stałe, długoterminowe, bezpośrednie.

Wyznaczona strefa zawiera w sobie istniejące tereny komunikacji.

Nie wyznacza się nowych terenów komunikacji związanej z drogą główną czy komunikacją kolejową.

### **OBSZARY CHRONIONE:**

#### SN – Strefa zieleni i rekreacji

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                         | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny teren zieleni urządzonej</li> <li>▪ teren plaży</li> <li>▪ komunikacja</li> <li>▪ teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tereny zieleni naturalnej</li> <li>▪ tereny lasu</li> <li>▪ tereny ogrodów działkowych</li> </ul> |

Każda forma planowania zieleni ma niezmiernie istotne znaczenie dla poprawy warunków krajobrazowych, estetycznych, klimatycznych oraz zdrowotnych mieszkańców. Od rodzaju zieleni i zajmowanej przez nią powierzchni zależeć będzie zakres i zasięg korzystnego oddziaływania. Najbardziej odczuwalne korzystne zmiany odczuwalne są w przypadku obszarów leśnych i wielkopowierzchniowych obszarów zieleni. Tereny te wymagają ochrony przed zmianą użytkowania oraz pogorszeniem ich stanu. Część z nich pełni ważną rolę przyrodniczą, łącząc się w większy system terenów zieleni. Tereny te pełnią ważną rolę w zapewnieniu różnorodności biologicznej.

W granicach strefy nie dopuszcza się przeznaczania terenów na zabudowę, z wyjątkiem niezbędnych obiektów związanych z komunikacją lub infrastrukturą techniczną.

Oddziaływanie korzystne dla środowiska i krajobrazu. Tereny wymagające ochrony przed pogorszeniem ich stanu, jakości oraz zmianą przeznaczenia zarówno części jak i całości powierzchni.

#### SO – Strefa otwarta

| Dopuszczalne kategorie przeznaczenia terenu:                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Profil podstawowy strefy planistycznej:                                                                                                                                                                                                                                  | Profil dodatkowy strefy planistycznej:                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>tereny rolnictwa z zakazem zabudowy</li><li>teren lasu</li><li>teren zieleni naturalnej</li><li>teren wód</li><li>komunikacja</li><li>teren infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m<sup>2</sup></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>teren elektrowni wiatrowej</li><li>teren elektrowni słonecznej</li></ul> |

Tereny rolnicze, zielen naturalna, lasy i wody - duża powierzchnia biologicznie czynna, o zależnym od zagospodarowania różnicowaniu gatunkowym, jednak o istotnym znaczeniu dla ptaków, ze względu na miejsce żerowania.

Od rodzaju zieleni i zajmowanej przez nią powierzchni zależą zakres i zasięg korzystnego oddziaływania. Najbardziej odczuwalne korzystne zmiany odczuwalne są w przypadku obszarów leśnych i wielkopowierzchniowych obszarów zieleni.

Zakaz zabudowy z wyjątkiem urządzeń komunikacji i infrastruktury technicznej a także budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych, itp.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W ramach przeznaczenia, na terenach SO dopuszcza się działalność polegającą na wytwarzaniu energii z odnawialnych źródeł energii – elektrownie wiatrowe i elektrownie słoneczne, w związku z czym należy wziąć pod uwagę wpływ na środowisko niniejszej inwestycji. Lokalizacja urządzeń służących produkcji energii z odnawialnych źródeł wraz z budową dróg eksploatacyjnych oraz niezbędną siecią kablową, związaną z ich użytkowaniem są dopuszczalne wyłącznie w granicach określonych w strefach. Plan ogólny uwzględnia takowe obszary poza siedliskami cennymi przyrodniczo i poza terenami objętymi formami ochrony przyrody jednak 7 obszarów otwartych z dopuszczeniem elektrowni słonecznej znajduje się w ciągu korytarzy ekologicznych.

#### **Oddziaływanie elektrowni słonecznych**

Analizowanie uwarunkowań budowy farmy fotowoltaicznej obejmuje przede wszystkim:

- rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, jego usytuowanie,
- z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska,
- oraz rodzaj i skalę możliwego oddziaływania.

Należy wskazać, że oddziaływanie farm fotowoltaicznych na środowisko przyrodnicze jest znaczące. Wśród najważniejszych zagrożeń budowy farm fotowoltaicznych należy wskazać:

- urazy i zwiększoną śmiertelność ptaków głównie w wyniku kolizji na skutek polaryzacji światła i efektu odbicia,
- utratę, przekształcenie i pogorszenie jakości siedlisk,
- zmianę zachowań żerowych i migracyjnych ze względu na odejście z preferowanego miejsca żerowania ptaków o małych możliwościach akomodacyjnych,
- bezpośrednie zranienia lub śmierć ptaków podczas prac budowlanych,
- większe narażenie na drapieżnictwo,
- porażenia prądem z naziemnymi liniami energetycznymi, budowanymi na potrzeby farmy,

- narażania nietoperzy na kolizję z panelami (w przypadku lokalizacji elektrowni w pobliżu ich kryjówek);
- degradowania siedlisk płożenia ptaków wskutek budowy i konserwacji urządzeń, a także utrzymania dróg rurociągów (*BirdLifeSouthAfrica, Position Statement on the effect of solarpowerfacilities on birds*),
- niszczenia miejsc gniazdowania oraz jaj, a także zabijania młodych w związku z przycinaniem lub całkowitym wycinaniem roślinności drzewiastej (*Proposed Solar Farm atKencot Hill Farm, Oxfordshire, Ecology Report, March 2012, WindrushEcology Limited*).

Złagodzenie wpływu elektrowni fotowoltaicznych na środowisko jest możliwe pod warunkiem, że zostaną one odpowiednio umiejscowione, a ich realizacja będzie zgodna z procedurami i przemyślana. W związku z tym zaleca się przeanalizowanie przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach możliwych wariantów realizacji inwestycji i wybraniu tego najkorzystniejszego [29].

Biorąc pod uwagę rzeczywiste i potencjalne zagrożenia jakie niosą ze sobą wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne dla awifauny, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania należy unikać ich lokalizacji w granicach obszarów objętych ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz w ich bliskim sąsiedztwie, jak również w obrębie obszarów wodno-błotnych i zalewowych, korytarzy migracyjnych ptaków, ich siedlisk lęgowych lub miejsc dużej koncentracji w czasie przelotów lub zimowania.

Niezależnie od powyższego realizacja farm fotowoltaicznych zaplanowanych w granicach projektu planu ogólnego będzie wiązać się ze zmianą sposobu użytkowania terenu na znacznych powierzchniach, które obecnie stanowią grunty rolne i wykorzystywane są przez pozostałe grupy zwierząt w trakcie migracji lub jako miejsca bytowania (żerowania). Po przekształceniu przedmiotowych terenów, procesy te mogą zostać zakłócone, co może negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Z uwagi na skalę planowanych farm fotowoltaicznych mogą one również wpływać negatywnie na walory krajobrazowe terenu – zwłaszcza sąsiadujących terenów mieszkaniowych. Dla takich obszarów wskazuje się na zachowanie strefy buforowej w postaci zwartej zieleni izolacyjnej wzdłuż konfliktowych granic w celu ochrony wizualnej oraz akustycznej terenów sąsiednich.

Jako, że obszary wskazane w planie ogólnym dla ewentualnej możliwości lokowania urządzeń wytwarzających odnawialne źródła energii znajdują się poza siedliskami cennymi przyrodniczo, korytarzami ekologicznymi i terenami objętymi formami ochrony przyrody nie przewiduje się wpływu planowanego zagospodarowania na tereny przyrodniczo chronione.

### **Oddziaływanie elektrowni wiatrowych**

- Oddziaływanie na etapie budowy elektrowni wiatrowych

Oddziaływanie na etapie budowy będzie miało generalnie charakter krótkoterminowy i chwilowy, w czasie budowy wykonane zostaną wykopy pod fundamenty wież elektrowni, rowy pod kable elektroenergetyczne odbierające energię elektryczną z poszczególnych turbin, nastąpi wywóz humusu, który wymagać będzie transportu samochodami ciężarowymi, co może pogorszyć okresowo warunki aerosanitarne (spaliny i pył) oraz akustyczne w sąsiedztwie tras przejazdów. W trakcie budowy elektrowni nie wystąpi oddziaływanie na pierwszy poziom wód podziemnych w związku z płytkim fundamentowaniem. W związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych może wystąpić przekształcenie fizyczne pokrywy glebowej w sąsiedztwie terenów bezpośredniej lokalizacji elektrowni.

Na terenach bezpośredniej lokalizacji elektrowni (plac montażowy) oraz na terenach nowych dróg dojazdowych i wewnętrznych zlikwidowana zostanie występująca roślinność, reprezentowana głównie przez agrocenozy i przez roślinność ugorów.

W trakcie budowy elektrowni wiatrowych, w efekcie uciążliwości związanych z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy, drobna fauna wyemigruje prawdopodobnie okresowo na sąsiednie tereny, z wyjątkiem gatunków łatwo podlegających synantropizacji, o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych.

Uciążliwości dla ludzi związane z oddziaływaniem transportu samochodowego, tj. zanieczyszczenie atmosfery (spaliny i pylenie z dróg), hałas oraz zagrożenie wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (otoczenie dróg) i czasowo (okres budowy przewidywany jest na 5-6 miesięcy).

- Oddziaływanie na etapie eksploatacji elektrowni wiatrowych:

Przy planowaniu elektrowni wiatrowych zakłada się, że okres ich funkcjonowania na danym terenie będzie wynosił średnio 25-30 lat, dlatego zasadnicze znaczenie dla środowiska oraz człowieka ma sposób oddziaływania elektrowni wiatrowych w czasie ich funkcjonowania i zagrożenie jakie z tego wynika. Oddziaływanie negatywne elektrowni rozpatrywać należy w dwóch aspektach - oddziaływania na człowieka oraz oddziaływania na środowisko przyrodnicze i krajobraz, przy czym należy zaznaczyć, że oddziaływanie na krajobraz jest postrzegane tylko przez człowieka.

Na etapie eksploatacji elektrowni wiatrowych i towarzyszącej im infrastruktury technicznej nie wystąpi oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby, nie wystąpi oddziaływanie na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego gazami, pyłami lub odorami. Elektrownie wiatrowe będą w swej istocie urządzeniami proekologicznymi, które w ogólnym bilansie ograniczą emisje do atmosfery zanieczyszczeń energetycznych.

Wpływ elektrowni wiatrowych na lokalne warunki klimatyczne będzie mógł polegać na osłabieniu siły wiatru w strefie usytuowania śmigieł po stronie zawietrznej.

Konstrukcje elektrowni mogą spowodować spadek natężenia bezpośredniego promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni ziemi (zacienienie). Będą to zmiany nieistotne dla organizmów żywych.

Źródłem hałasu emitowanego z elektrowni wiatrowej do środowiska jest praca rotora i śmigieł wiatraka powodująca oddziaływanie akustyczne do otoczenia. Są to źródła powodujące zmiany klimatu akustycznego na znacznych połaciach terenu, które jednak jako grunty orne nie są przed nim chronione.

W czasie eksploatacji farma wiatrowa będzie nowym i powierzchniowo dużym źródłem dźwięku. Hałas emitowany będzie przez każdą z pracujących elektrowni wiatrowych i oddziaływanie to będzie się kumulowało. Jednakże umiejscowienie każdej elektrowni wiatrowej w znacznej odległości (nie mniej niż 700 m) od zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej spowoduje, iż normy hałasowe wynoszące 40 dB (dla zabudowy jednorodzinnej) i 45 dB (dla zabudowy zagrodowej) w porze nocnej zostaną zachowane [Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112)]. Ponadto każda z planowanych elektrowni wiatrowych zlokalizowana zostanie w odległości nie mniejszej niż 700 metrów od zabudowy mieszkaniowej, co, jak należy sądzić, jest odległością wystarczającą, gdyż jak wynika z praktyki, izofona 40 dB występuje maksymalnie w odległości ok. 500 – 600 m od użytkowanych turbin wiatrowych.

Na etapie funkcjonowania oddziaływanie elektrowni wiatrowych i towarzyszącej infrastruktury technicznej na szatę roślinną nie będzie miało miejsca. Nie będzie również negatywnego wpływu elektrowni wiatrowych na zwierzęta lądowe.

- Oddziaływanie na etapie likwidacji elektrowni wiatrowych

Na etapie likwidacji elektrowni wiatrowych nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko. Będą to oddziaływania zbliżone do oddziaływań związanych z procesem budowy, w tym przede wszystkim z transportem zdemontowanych materiałów budowlanych i urządzeń. Etap likwidacji elektrowni wiatrowych powinien także przewidywać odpowiedni sposób zagospodarowania wielkogabarytowych odpadów oraz rekultywację obszarów przekształconych.

**Lokalizacja elektrowni wiatrowych w granicach kilku stref otwartych w planie ogólnym będzie możliwa, jeżeli monitoring awifauny i chiropterofauny przeprowadzony zgodnie z wytycznymi aktualnymi w chwili złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia wykaże, że nie występuje znaczące negatywne oddziaływanie na grupy zwierząt obserwowane w tym monitoringu.**

**Najważniejsze aspekty oceny oddziaływania projektu planu ogólnego na środowisko są następujące:**

Wszystkie planowane strefy planistyczne będą oddziaływać długoterminowo i w sposób bezpośredni. Tam, gdzie funkcjonowanie planowanego zagospodarowania przestrzennego wiązać się będzie ze znacznym wzmożeniem ruchu komunikacyjnego, istotnego znaczenia nabiera również oddziaływanie pośrednie, w związku generowanym hałasem i emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W istocie zabudowa mieszkaniowa, przy zastosowaniu zabezpieczeń minimalizujących w postaci sieci wodno-kanalizacyjnych oraz lekkich nośników energii cieplnej, jest źródłem nieznacznego oddziaływania na środowisko. Fakt, że w przeprowadzonej ocenie ten sposób zagospodarowania został zaliczony do oddziaływań negatywnych i silnie przeciętnej wynika z tego, że projekt planu ogólnego gminy Wińsko, przeznacza część z nich jako działania jedynie uzupełniające, a część jako rozwojowe dla zmiany powierzchni obecnych terenów otwartych, biologicznie czynnych pod zabudowę.

Znaczące negatywne oddziaływanie może wystąpić na terenach sąsiadujących ze strefami komunikacyjnymi, ze względu na duże natężenie na nich ruchu..

Przy ocenie skutków oddziaływania planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko, uwzględniono rozwiązania minimalizujące wynikające z przepisów szczególnych, przyjmując, że ich wdrożenie jest absolutnym minimum do tego, by projektowany sposób zagospodarowania mógł być zrealizowany.

#### POWIETRZE

Źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- ogrzewanie budynków mieszkaniowych (SW, SJ, SZ),
- procesy technologiczne w zakładach aktywności gospodarczej (SP, SU),
- komunikacja drogowa i kolejowa(SK).

Problemem sezonowym jest, pojawiające się w okresie jesienno – zimowym, zjawisko niskiej emisji, jako skutek koncentracji zanieczyszczeń w powietrzu, w wyniku stosowania do ogrzewania w indywidualnych gospodarstwach surowców wysokoemisyjnych (węgiel, koks). Stosowanie lekkich nośników energii do ogrzewania mieszkań oraz modernizacja lokalnych kotłowni, poprawi stan aerosanitarny powietrza w wymiarze lokalnym.

W innym przypadku mogą powodować niekorzystne zmiany w jakości powietrza w wymiarze lokalnym.

Wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, o największym natężeniu ruchu koncentruje się największe stężenie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy. Szacuje się, że najbardziej narażony



na zanieczyszczenia komunikacyjne jest pas terenu wzdłuż drogi o szerokości ok. 50 m po obu stronach jezdni.

Ocenia się, że stężenie zanieczyszczeń w powietrzu na skutek emisji spalin „komunikacyjnych” do powietrza nie będzie przekraczało dopuszczalnych norm poza zasięgiem głównych ciągów komunikacyjnych.

1. Wskazane jest wykorzystanie do ogrzewania budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej kotłowni działających na proekologiczne paliwa (olej, gaz, biomasa) oraz zastosowanie urządzeń o wysokiej sprawności i niskiej emisyjności, zaleca się także wykorzystanie źródeł energii odnawialnej (energia słoneczna, wody, wiatru).

2. Wskazane jest stosowanie w obrębie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej indywidualnych systemów grzewczych wykorzystujących urządzenia o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisyjności w celu ograniczenia emisji niskiej.

3. Zaleca się nielokalizowanie na terenie gminy przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko oraz mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem niezbędnych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym infrastruktury komunalnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

4. Zaleca się wykorzystanie zieleni wysokiej przyulicznej do częściowego pochłaniania zanieczyszczeń komunikacyjnych.

5. Zaleca się ograniczenie emisji niskiej poprzez stopniowe przechodzenie na stosowanie proekologicznych źródeł energii oraz energii ze źródeł odnawialnych.

#### WODA

Sposób zagospodarowania terenu wpływa na zasoby i jakość wód. Głównymi źródłami zanieczyszczenia wody są:

- strefy wielofunkcyjne mieszkaniowe (SW, SJ, SZ),
- strefy usługowe (SU),
- strefy gospodarcze (SP),
- strefy produkcji rolniczej (SR),
- strefy komunikacyjne (SK).

W ochronie środowiska wysoką wagę ma ochrona wód podziemnych i powierzchniowych m. in. poprzez:

- sukcesywne porządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenach zainwestowanych;
- wdrażanie odpowiednich, proekologicznych, kierunków produkcji rolniczej i agrotechnik - zgodnie z zasadami dobrych praktyk rolniczych;
- kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej według zasad proekologicznych;
- zalesianie najstabszych gleb;
- uporządkowanie gospodarki odpadami – w szczególności niedopuszczanie do powstawania składowisk nielegalnych.

Ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne wiąże się z powstaniem nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków głównie komunalnych oraz zanieczyszczonych wód deszczowych. Istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Z punktu widzenia zasobów wodnych niepokojące jest niewielkie zwiększenie planowanej powierzchni pod zabudowę, co w wyniku potrzeby utwardzenia i skanalizowania terenu, może mieć wpływ na zaburzenie bilansu wodnego i zmniejszenie zasobności wód podziemnych.

W zależności od kierunku zagospodarowania, zróżnicowany będzie stopień utwardzenia powierzchni terenu. Najmniejszy będzie na ewentualnie planowanych terenach o dominującej funkcji jednorodzinnej – ok. 40 %. Tam można spodziewać się zmniejszenia infiltracji wód opadowych i w efekcie lokalnego zmniejszenia zasobów wód podziemnych i obniżenia zwierciadła wody gruntowej.

Dla jakości wód powierzchniowych i gruntowych największym zagrożeniem są niekontrolowane zrzuty ścieków do odbiornika (wody powierzchniowe, podziemne, powierzchnia ziemi). Ścieki są głównym czynnikiem eutrofizacji wód. Oddzielną kategorię odprowadzanych do rzek zanieczyszczeń

stanowią wody spływające systemami kanalizacji burzowej. Wody te, w zależności od sezonu, odprowadzają z powierzchni miejskich, dróg, parkingów i dachów budynków zanieczyszczenia w postaci pyłów, ziaren gleby, resztek paliw czy soli<sup>15</sup>.

Komunikacja drogowa i kolejowa stanowią źródło zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, związanych ze spalaniem paliw, zanieczyszczeń pyłowych – pochodzących ze ścierania oraz zanieczyszczenia solami, używanymi do zimowego utrzymania dróg.

Podsumowując, ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne wiąże się z powstaniem niewielu nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków komunalnych oraz przemysłowych. Istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Zabezpieczeniem przed pogarszającym się stanem wód jest zapewnienie sieci kanalizacyjnej, i oczyszczanie ścieków w oczyszczalniach mechaniczno – biologicznych.

Strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym stanowią ogólne wytyczne, będące podstawą do realizacji dokumentów planistycznych, w których uszczegółowione będą zapisy bezpośrednio i pośrednio odnoszące się do konieczności ochrony środowiska i zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

#### KLIMAT AKUSTYCZNY

Istniejące źródła hałasu w gminie o największym natężeniu:

- ruch komunikacyjny (SK)
- zakłady aktywności gospodarczej, zakłady usługowe (SP, SU).

Ruch pojazdów stanowi uciążliwość akustyczną dla mieszkańców budynków zlokalizowanych wzdłuż głównych ulic oraz ulic dojazdowych do osiedli mieszkaniowych i ze względu na zwiększone natężenie ruchu pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych, uciążliwość akustyczna może być bardziej odczuwalna. Na pozostałych drogach obciążenie ruchu nie jest na tyle duże, by powodować uciążliwość w stopniu pogarszającym warunki akustyczne.

Lokalnie, na terenach obecnie niezainwestowanych, na których planowana jest zmiana zagospodarowania w kierunku zabudowy - wzrośnie hałas, w tym pośredni hałas komunikacyjny, generowany przez tereny dojeżdżające do osiedli i obsługujące tereny zakładów produkcyjnych, magazynów i składów.

1. W zakresie ochrony przed hałasem zaleca się stosowanie pasów zieleni izolacyjnej oraz ekranów akustycznych (tylko w uzasadnionych przypadkach) wzdłuż istniejących oraz planowanych dróg, sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej dla których stwierdzone zostanie przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu.

2. Zaleca się wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych, usługowych i rekreacyjno – wypoczynkowych (edukacja, opieka społeczna, szpitale) objętych ochroną akustyczną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3. Zaleca się wzmocnienie zieleni przyulicznej z możliwością realizacji nasadzeń alejowych. W przypadku realizacji nowych ulic zaleca się nasadzenia o charakterze alejowym drzewami odpowiednimi dla warunków siedliskowych.

W przypadku lokalizacji uciążliwych funkcji produkcyjnych lub usługowych zaleca się stosowanie zieleni izolacyjnej i ograniczenie uciążliwości do zajmowanych terenów

**[Tab. 7]** Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeqD i LAeqN , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

<sup>15</sup>Problemy ocen środowiskowych, kwartalnik Nr 3(30)2005, artykuł: „Propozycja metodyczna opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, cz. II”, dr hab. Mariusz Kistowski.

| Lp. | Przeznaczenie terenu                                                                                                                                                                                     | Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]                               |                                                                |                                                                                    |                                                                                         |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                          | Drogi lub linie kolejowe                                        |                                                                | Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu                              |                                                                                         |
|     |                                                                                                                                                                                                          | L <sub>AeqD</sub> przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom | L <sub>AeqN</sub> przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom | L <sub>AeqD</sub> przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom | L <sub>AeqN</sub> przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy |
| 1   | a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska<br>b) Tereny szpitali poza miastem                                                                                                                                     | 50                                                              | 45                                                             | 45                                                                                 | 40                                                                                      |
| 2   | a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej<br>b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.<br>c) Tereny domów opieki społecznej<br>d) Tereny szpitali w miastach | 61                                                              | 56                                                             | 50                                                                                 | 40                                                                                      |
| 3   | a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego<br>b) Tereny zabudowy zagrodowej<br>c) Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe<br>d) Tereny mieszkaniowo - usługowe                  | 65                                                              | 56                                                             | 55                                                                                 | 45                                                                                      |
| 4   | Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców                                                                                                                                        | 68                                                              | 60                                                             | 55                                                                                 | 45                                                                                      |

Zgodnie z przepisami szczególnymi<sup>16</sup>, dla poszczególnych rodzajów terenów zostały określone dopuszczalne poziomy hałasu. Powyższa tabela obrazuje, jaki poziom hałasu nie powinien być przekroczony na określonym terenie (w zależności od przeznaczenia) w przedziale czasu odniesienia równym 16 i 8 godzinom.

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje źródła korzystnego i niekorzystnego oddziaływania planowanych stref planistycznych na poszczególne komponenty środowiska oraz prognozuje skutki, jakie dla środowiska przyniesie realizacja planowanych rozwiązań przestrzennych. Zarówno zasięg negatywnego oddziaływania zagospodarowania terenu, jak i rodzaj oraz intensywność możliwych do wystąpienia w środowisku skutków w znacznej mierze zależą od miejsca lokalizacji danej funkcji oraz przyjętych rozwiązań minimalizujących oddziaływanie. Sposób i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będzie odmienne w czasie realizacji inwestycji oraz podczas jej funkcjonowania.

Uciążliwości występować będą w miejscach, gdzie strefy planu ogólnego dopuszczają realizację inwestycji budowlanych. W trakcie trwania budowy nastąpi wzrost stężenia zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów (podczas przemieszczania mas ziemi) oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się hałas w związku z pracą maszyn i urządzeń. Jest to oddziaływanie krótkotrwałe, które zakończy się wraz ze sfinalizowaniem prac budowlanych. Zasięg takiego oddziaływania ma wymiar lokalny i słabą siłą oddziaływania, wynikającą głównie z faktu, że realizacja planowanych inwestycji będzie przebiegać stopniowo. Uciążliwości ustąpią wraz z zakończeniem prac budowlanych. Nie ocenia się oddziaływania na tym etapie jako znacząco negatywnego.

Oceny wpływu planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko dokonano metodą opisową. Przyjęto trzy stopnie skali oceny:

<sup>16</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, Dz. U. z dnia 8 października 2012 r., poz. 1109.

- I. Oddziaływanie **negatywne**
  - II. Oddziaływanie **pozytywne**
  - III. Oddziaływanie **zmiennie** (w pewnych przypadkach korzystne, w innych niekorzystne, jednak nie obojętne dla środowiska i krajobrazu)
  - IV. **Brak oddziaływania** na komponent środowiska lub oddziaływanie bez znaczenia.
- Dla oddziaływania negatywnego oraz pozytywnego wyodrębniono także:
1. siłę oddziaływań:
    - a) znaczące (silne)
    - b) przeciętne
    - c) słabe
  2. sposób oddziaływania:
    - a) bezpośrednie
    - b) pośrednie
    - c) wtórne
    - d) skumulowane
  3. czas oddziaływania:
    - a) krótkoterminowe
    - b) średnioterminowe
    - c) długoterminowe
    - d) stałe
    - e) chwilowe

**[Tab. 8]** Ocena wpływu planowanych kierunków zagospodarowania na środowisko i warunki równoważenia rozwoju

| GMINA WIŃSKO |                                |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |
|--------------|--------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|--|
| Lp.          | Sposób zagospodarowania terenu | 1 |   |   | 2 |   |   |   | 3 |   |   |   |   |  |
|              |                                | a | b | c | a | b | c | d | a | b | c | d | e |  |
| 1            | SW                             | - | - | N | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 2            | SJ                             | - | - | N | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 3            | SZ                             | - | - | N | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 4            | SU                             | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 5            | SP                             | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 6            | SC                             | - | - | N | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 7            | SN                             | P | - | - | - | - | x | - | x | - | - | - | x |  |
| 8            | SO                             | - | P | N | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 9            | SO (elektrownie)               | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 10           | SK                             | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 11           | SG                             | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |
| 12           | SI                             | - | N | - | x | x | - | - | - | x | x | - | x |  |

Legenda:

|   |                             |
|---|-----------------------------|
| P | oddziaływanie pozytywne     |
| N | oddziaływanie negatywne     |
| x | oddziaływanie występuje     |
| - | oddziaływanie nie występuje |

## 2.2 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Plan ogólny gminy Wińsko nie będzie powodował negatywnego oddziaływania transgranicznego.

## 2.3 WPŁYW USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY NATURA 2000 ORAZ SIEDLISKA PRZYRODNICZE POZA OBSZARAMI NATURA 2000

OCENA OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Oprócz obszarów objętych ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, wymienionych w rozdziale 2, na terenie gminy Wińsko występują także obszary, które podlegają zachowaniu i ochronie zgodnie z przepisami szczególnymi. Są to: krajobraz, użytki zielone, grunty orne, lasy i parki, wody powierzchniowe i podziemne.

Realizacja planu ogólnego, spowoduje niewielkie zwiększenie powierzchni zabudowanej kosztem obszarów obecnie otwartych – biologicznie czynnych. Zatrzymany zostanie proces chaotycznego rozpraszania zabudowy. Projekt planu ogólnego, podlegający w niniejszej Prognozie ocenie, w stosunku do obecnie obowiązującego dokumentu planistycznego o charakterze kierunkowym - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, znacząco wpłynie na niekorzystne zjawisko, przeznaczania pod zagospodarowanie terenów na obszary szeroko rozumianego mieszkalnictwa, które obecnie posiadają wartość przyrodniczo-krajobrazową, gdyż są niezabudowane i porośnięte zielenią łąkową, polną.

W przypadku pozostałych siedlisk i gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony, planowane kierunki zagospodarowania planu ogólnego nie stanowią zagrożenia dla ich stanu i ochrony. Wyjątkiem mogą być obszary w strefie otwartej gdzie dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych jednak w związku wymogiem ustawowym umożliwiającym ich lokalizację jedynie po przeprowadzeniu procedury miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Lokalizacja elektrowni wiatrowych w granicach stref będzie możliwa, jeżeli monitoring i monitoring awifauny i chiropterofauny przeprowadzony zgodnie z wytycznymi aktualnymi w chwili złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia wykaże, że nie występuje znaczące negatywne oddziaływanie na grupy zwierząt obserwowane w tym monitoringu.

#### **Wnioski z przeprowadzonej oceny oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko:**

1. Wśród proponowanych lokalizacji stref planistycznych nie występują takie, które powodowałyby oddziaływanie niekorzystne - bardzo silne, znaczące.
2. Tereny z przewagą skoncentrowanej aktywności gospodarczej SP, SG oraz strefy komunikacyjne SK powodować będą oddziaływanie negatywne silne.
3. Nowe tereny zabudowy nie będą stanowiły zagrożenia dla jakości środowiska, pod warunkiem wcześniejszego zapewnienia uzbrojenia terenu w urządzenia wodno-kanalizacyjne oraz zastosowania do ogrzewania niskoemisyjnych nośników ciepła.
4. Kierunki zagospodarowania przestrzennego o pozytywnym oddziaływaniu to zachowane i projektowane tereny chronione oraz strefy zieleni.
5. Jakość powietrza w gminie nie pogorszy się w wyniku realizacji planowanych stref planistycznych, pod warunkiem spełnienia wymogów technologicznych odnośnie kontroli i ochrony przed ponadnormatywną emisją substancji i hałasu z zakładów produkcyjnych oraz zastosowania do ogrzewania paliw niskoemisyjnych.
6. Wysoka jakość wód powierzchniowych i podziemnych jest najtrudniejszym do osiągnięcia celem z uwagi na różnorodność źródeł negatywnego oddziaływania. Planowane kierunki zagospodarowania mogą stanowić zagrożenie dla środowiska wodnego, zwłaszcza tereny intensyfikacji produkcji rolniczej oraz gospodarstwa domowe. W niniejszej prognozie oceniono kierunek oddziaływania na jakość wód powierzchniowych jako zróżnicowany a siłę oddziaływania jako przeciętną. W prognozie założono, że realizacja jakichkolwiek inwestycji będzie poprzedzona budową sieci kanalizacji. W innym przypadku, m.in. zastosowania zbiorników bezodpływowych, czy niekontrolowanego zrzutu ścieków nieoczyszczonych do odbiornika, ocena ostateczna zmieni się na negatywną znaczącą (silną i bardzo silną).
7. Wśród planowanych kierunków zagospodarowania powstanie szereg funkcji, które będą dzielić otwarte przestrzenie, przyczyniając się do fragmentacji siedlisk gatunków. Są to głównie drogi, ale także zabudowy przyczynić się może do powstawania takiego zjawiska.



## VI. ETAP - OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING

### 1. ŚRODKI ZAPOBIEGANIA, OGRANICZENIA NEGATYWNYM SKUTKOM REALIZACJI STUDIUM, KOMPENSACJA PRZYRODNICZA, ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Całkowite zapobieżenie powstawania negatywnych skutków w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Wińsko jest niemożliwe. W punkcie tym zostaną, zatem przedstawione propozycje sposobów wyłącznie ograniczania czy złagodzenia ujemnego oddziaływania, ewentualnie zrekompensowania poniesionych strat w środowisku. Działania te przedstawiono dla kierunków zagospodarowania przestrzennego, które w poprzednim rozdziale zostały ocenione jako źródła negatywnego oddziaływania – silnego i przeciętnego.

Należy podkreślić, iż zastosowanie zaproponowanych rozwiązań jest możliwe tylko w przypadku kompleksowej realizacji przepisów szczególnych dla obszaru całej gminy Wińsko oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do regionu – w zasięgu powiatu, czy województwa.

#### ZAPOBIEGANIE OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJA PRZYRODNICZA

Na podstawie szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko w programach odnoszących się do ochrony środowiska gminy Wińsko wskazano, iż negatywne oddziaływanie na środowisko będzie się ujawniać przede wszystkim na etapie budowy poszczególnych instalacji, inwestycji. W wyniku tych działań zachodzić będą krótkotrwałe lub chwilowe negatywne oddziaływania. Ich efektem mogą stać się takie przekształcenia środowiska, które spowodują pogorszenie się niektórych jego elementów. Prowadzenie robót budowlanych powinno odbywać się tak, by ograniczać ujemne oddziaływanie na środowisko – przez właściwą inwentaryzację przyrody na danym obszarze, identyfikację możliwych zagrożeń podczas wykonywania prac budowlanych, właściwą gospodarkę odpadami w trakcie robót, zabezpieczenie obszaru sąsiedniego, możliwie jak największe ograniczenie terenu prowadzonych prac, itp. W przypadku, gdy ujemne oddziaływanie na środowisko jest nie do uniknięcia, konieczna będzie kompensacja przyrodnicza. np. gdy w miejscu planowanej inwestycji nieunikniona jest wycinka drzew kompensacją będzie wykonanie nasadzeń drzew o odpowiedniej wartości w innym miejscu.

#### ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Ze względu na dobór szczegółowych zadań związanych z ochroną środowiska w gminie Wińsko nie przewiduje się alternatywnych przedsięwzięć. Założenia „Programu ochrony środowiska” są konkretne i obejmują wyłącznie priorytetowe zagadnienia możliwości ochrony i kształtowania środowiska na terenie gminy Wińsko.

**[Tab. 9]** Propozycje ograniczania negatywnych skutków w środowisku na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego

| Planowane Strefy planistyczne                      | Proponowane działania ograniczania i łagodzenia negatywnych skutków w środowisku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tereny urządzeń infrastruktury (wszystkie strefy,) | <ul style="list-style-type: none"><li>▪ Omijanie terenów o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, nawet, jeśli nie są objęte ochroną</li><li>▪ Na obszarze strefy najwyższego promieniowania elektromagnetycznego przestrzegać zakazu przeznaczania terenu na funkcje związane ze stałym pobytem ludzi</li><li>▪ Ograniczanie przebiegu planowanych obejść wsi przez tereny leśne i obszary gleb o klasie bonitacyjnej wyższej niż V</li><li>▪ Wycięta powierzchnia leśna powinna podlegać rekompensacji w postaci nowej powierzchni zalesień</li><li>▪ Stosowanie zabudowy biologicznej drogi, zwłaszcza w sąsiedztwie terenów osadniczych i rolniczych</li><li>▪ W przypadku przecinania przez drogę dużych przestrzeni konieczna jest budowa przejść dla zwierząt</li></ul> |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tereny aktywności gospodarczej (SP, SU, SG) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ochrona mieszkańców przed zanieczyszczeniami i hałasem bezpośrednim i pośrednio wywołanym w związku z prowadzoną działalnością poprzez stosowanie w zakładach najlepszych dostępnych technik (BAT)</li> <li>Stosowanie zabudowy biologicznej wokół zakładów</li> <li>Sytuowanie zakładów na obszarach już przekształconych, np. byłych PGR</li> <li>Unikanie lokalizacji w pobliżu lasów i obszarów przyrodniczo i krajobrazowo cennych.</li> </ul> |
| Suburbanizacja terenów (SW, SJ, SZ)         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ograniczanie rozwoju zabudowy poza zwartymi kompleksami osadniczymi, zmieniającej charakter sąsiednich obszarów.</li> <li>Zahamowanie niekontrolowanego rozlewania się zabudowy poza przyjęte układy przestrzenne</li> <li>Pozostawianie jak największej przestrzeni w formie biologicznie czynnej, niezmiennionej</li> <li>Szczególna dbałość o ład przestrzenny w Wińsku i na jej obrzeżach.</li> </ul>                                           |

## 2. PROPONOWANE METODY MONITOROWANIA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń planu ogólnego gminy wińsko należy wziąć pod uwagę dostępność danych, które warto poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednego roku. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe.

Harmonogram prowadzonych badań monitoringowych powinien być elastyczny i modyfikowalny w czasie. Powinien podlegać bieżącym weryfikacjom w sytuacjach zidentyfikowania dodatkowych nieoczekiwanych efektów.

Należy wziąć pod uwagę, że nieprzewidziane okoliczności mogą stwarzać konieczność poszerzania listy standardowych parametrów monitoringu, miejsca (zasięgu) i przedmiotu monitoringu oraz listy komponentów środowiska podlegających monitoringowi<sup>17</sup>.

**[Tab. 10]** Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji planu ogólnego

|                           | WSKAŹNIK                                                            | POŻĄDANE ZMIANY |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------|
| UŻYTKOWANIE ZIEMI         | Udział użytków leśnych w powierzchni gminy                          | constans        |
|                           | Udział użytków rolnych w powierzchni gminy                          | spadek          |
|                           | Zasoby surowców                                                     | constans        |
|                           | Powierzchnia form ochrony przyrody                                  | wzrost          |
| INFRASTRUKTURA TECHNICZNA | Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii              | wzrost          |
|                           | Poziom skanalizowania gminy                                         | wzrost          |
|                           | Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków        | wzrost          |
|                           | Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną              | spadek          |
| OCHRONA ŚRODOWISKA        | Emisja gazów do atmosfery z zakładów przetwórczych, produkcyjnych   | spadek          |
|                           | Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika                           | spadek          |
|                           | Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego            | poprawa         |
|                           | Jakość wód powierzchniowych                                         | poprawa         |
|                           | Ilość odpadów komunalnych/przemysłowych składowanych na składowisku | spadek          |

<sup>17</sup> Załącznik nr 2 do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywa do 2030 roku).

## **VII. STRESZCZENIE**

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje możliwe źródła ujemnego wpływu na środowisko oraz ocenia (prognozuje) możliwe oddziaływanie korzystne i niekorzystne planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska. Zakres merytoryczny Prognozy został ustalony zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Plan ogólny, który jest przedmiotem opracowania niniejszej Prognozy stanowi opracowanie kompleksowe dla gminy Wińsko w granicach administracyjnych i wprowadza strefy planistyczne jako kierunki dla zagospodarowania przestrzennego gminy, a także ustala i wprowadza korekty dla dotychczasowych parametrów i wskaźników dotyczących możliwości zabudowy i zagospodarowania przestrzennego omawianego obszaru, w myśl obowiązującego prawa

Projekt planu ogólnego, utrzymuje część istniejącego zagospodarowania, oraz podtrzymuje ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w projekcie niniejszego planu wprowadzono korekty przestrzenne polegające na powiększeniu terenów inwestycyjnych wzdłuż terenów kolejowych w obrębie Małowice, Orzeszków oraz w okolicy miejscowości Krzelów. Wprowadzono parametry i wskaźniki dotyczące możliwości zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, w myśl obowiązującego prawa. W wyniku zaproponowanego projektu planu ogólnego objęto odpowiednimi strefami planistycznymi tereny o wartościach przyrodniczych i historycznych.

Nowe decyzje inwestycyjne mieszkaniowe są zgodne z wynikami uzyskanymi z wyliczeń na zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Niniejsza Prognoza nie jest opracowaniem autonomicznym, gdyż nawiązuje do Prognozy już sporządzonych dla opracowań planistycznych (MPZP, SUIKZP) dotyczących gminy Wińsko.

Na obszarze objętym analizowanym planem ogólnym przewidziano zmianę przeznaczenia części gruntów rolnych na cele nierolnicze, będące efektem planów rozwojowych Gminy Wińsko.

W powyższym opracowaniu dokonano oceny rozlokowania stref planistycznych w odniesieniu do elementów z zakresu ochrony środowiska oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego. W ocenie ogólnej stwierdzić należy, iż przedmiotowy plan ogólny odnosi się do kwestii ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w zakresie zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej.

Proponowane strefy planistyczne dopełniają już obecnie istniejącą tkankę osiedleńcza poszczególnych obrębów wsi a także terenów na inne funkcje – usługowe czy działalności gospodarczej. Strefy planistyczne określają profil funkcjonalny podstawowy i dodatkowy terenów ustalając katalog rodzajów zagospodarowania przestrzennego, wraz z zasadami zagospodarowania, możliwych do wprowadzenia na danym obszarze, które to w całości stanowią podstawę dla decyzji planistycznych na poziomie nowoprojektowanych planów miejscowych.

Metodyka sporządzenia dokumentu Prognozy została ujęta w pięciu etapach, przy czym pierwszy etap ma charakter informacyjny – wstępny i odnosi się do obszaru gminy Wińsko.

W drugim etapie zostały przeanalizowane dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla lokalnego i ponadlokalnego w celu: określenia stanu środowiska gminy Wińsko, oceny zrealizowanych dotychczas działań z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w gminie oraz ustalenia na tej podstawie pożądanych do realizacji kierunków i zadań z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, które w konsekwencji mają przyczyniać się do zachowania, ochrony i poprawy stanu środowiska gminy, zwłaszcza na terenie opracowania niniejszego planu w granicach gminy Wińsko, które to jest przedmiotem opracowania niniejszej Prognozy.

Analiza porównawcza zapisów planu ogólnego z zakresu ochrony środowiska i ekorozwoju z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wykonanymi dla gminy, powiatu i województwa, wykazała w zdecydowanej większości zbieżność.

Ocena zgodności planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi wykazała, iż te pierwsze w niektórych przypadkach nie są dostosowane do występujących uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych.

Trzeci etap Prognozy został poświęcony ocenie ustaleń stref planistycznych gminy Wińsko. W ocenie ogólnej stwierdzić należy, iż dokument planu odnosi się do kwestii ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Podstawowym ustaleniem planu ogólnego jest propozycja objęciem odpowiednimi strefami planistycznymi obszarów mającym na celu rozwiązania istniejących i spodziewanych konfliktów przestrzennych i środowiskowych, wynikających z realizacji planowanych inwestycji, których oddziaływanie na środowisko i warunki życia ludzi ocenia się, jako niekorzystne. Nie są to jednak oddziaływania znacząco negatywne, a takie mają szczególne znaczenie.

Czwarty, najważniejszy etap prognozy poświęcony jest ocenie relacji ustaleń projektu planu ogólnego z ustaleniami innych dokumentów planistycznych i strategicznych (wcześniej przeanalizowanych), a także ocenie wpływu ustaleń projektu planu na środowisko.

Wśród planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego dominują te, które nie będą powodować silnych niekorzystnych zmian w jakości środowiska, nie będą także naruszać funkcjonowania procesów przyrodniczych. Wśród proponowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego nie występują takie, które powodowałyby oddziaływanie znacząco niekorzystne. Do najbardziej niekorzystnych zaliczyć należy: nowoprojektowane obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej (9SP, 16SP, 34SP, 35SP, 36SP) - powodować będą oddziaływanie negatywne silne, jednak wyłącznie w najbliższym sąsiedztwie. Pozostałe zmiany przeznaczenia dotyczą głównie funkcji mieszkaniowych mieszkaniowo-usługowych (SW, SM, SZ),

Skutkiem realizacji ustaleń planu ogólnego będą zmiany w jakości wizualno – estetycznej krajobrazu. Większość będzie miała charakter neutralny, gdyż w większości przypadków planowane kierunki zagospodarowania przestrzeni stanowią kontynuację obecnego zagospodarowania terenu gminy jako terenów sąsiadujących. Do najbardziej niekorzystnych zaliczyć należy dopuszczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Lokalizacja elektrowni wiatrowych jest możliwa na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w przypadku gdy monitoring awifauny i chiropterofauny przeprowadzony zgodnie z wytycznymi aktualnymi w chwili złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia wykaże, że nie występuje znaczące negatywne oddziaływanie na grupy zwierząt obserwowane w tym monitoringu.

Zauważa się natomiast że plan ogólny wprowadza korzystną tendencję ograniczania rozpraszania zabudowy..

Ocenia się, że w wyniku realizacji planowanych kierunków zagospodarowania jakość powietrza w gminie nie pogorszy się, natomiast może wystąpić zagrożenie dla środowiska wodnego, zwłaszcza na terenach intensyfikacji produkcji rolniczej oraz gospodarstw domowych, a także stref aktywności gospodarczej, w tym usługowej.

W ostatnim, piątym etapie Prognozy wskazane zostały propozycje możliwego ograniczania i zapobiegania negatywnym oddziaływaniom na środowisko planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz propozycje monitorowania (kontroli) przyszłych skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko i ekorozwój. Należy podkreślić, iż zastosowanie zaproponowanych rozwiązań, jest możliwe tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń planu ogólnego oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do terenu całej gminy Wińsko a także powiatu wołowskiego i województwa dolnośląskiego. Przyszłe możliwe skutki w środowisku, wynikające z realizacji planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego, powinny podlegać okresowej kontroli, oceniającej kierunek i skalę zmian zachodzących w środowisku.

## **VIII. LITERATURA**

- [1] Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę Gmina Wińsko, J. Ulanicki, M. Woźniak, Wrocław 2020;
- [2] Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS);

- [3] Dokumentacja planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” ustanowionego uchwałą Nr/XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”
- [4] Dokumentacja planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020002 i Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Łęgi Odrzańskie PLB020008 oraz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dębniańskie Mokradła PLH020002 i Dolina Łąchy PLH020003;
- [5] Gminny program gospodarki ściekowej na lata 2015-2020, październik 2015;
- [6] Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2019 r.;
- [7] Lokalny program rewitalizacji gminy Wińsko na lata 2015-2024, Wińsko 2016;
- [8] Mapa glebowo - rolnicza terenu w skali 1:25 000;
- [9] Mapa hydrograficzna terenu w skali 1: 50 000;
- [10] Mapa sozologiczna terenu w skali 1: 50 000;
- [11] Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 roku, Wrocław maj 2019 r.;
- [12] Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa dolnośląskiego w 2019 roku, Wrocław maj 2020;
- [13] Opracowanie ekofizjograficznego planu ogólnego gminy Wińsko, Dudzik. Z., Wrocław 2024 r.;
- [14] Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” na podst. uchwały Nr/XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”;
- [15] Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko – aktualizacja, luty 2019;
- [16] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (uchwalony uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.),;
- [17] Podział fizjograficzny wg J. Kondrackiego i W. Walczaka;
- [18] Podziału rolniczo - klimatyczny Polski, R. Gumiński, 1948;
- [19] Polityka ekologiczna Polski do 2025 r., Rada Ministrów 2016 r.;
- [20] Problemy ocen środowiskowych, kwartalnik Nr 2(29)2005, artykuł: „Propozycja metodyczna opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, cz. I”, dr hab. Mariusz Kistowski;
- [21] Problemy ocen środowiskowych, kwartalnik Nr 3(30)2005, artykuł: „Propozycja metodyczna opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, cz. II”, dr hab. Mariusz Kistowski;
- [22] Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Naprawczych programów ochrony powietrza dla stref województwa dolnośląskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, Wrocław 2010;
- [23] Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, IRT, Wrocław 2018 r.;
- [24] Program ochrony środowiska dla powiatu wołowskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, Wołów 2017;
- [25] Program ochrony środowiska gminy Wińsko, 2001;
- [26] Program Ograniczania Niskiej Emisji w Gminie Wińsko;
- [27] Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wińsko na lata 2012 – 2032, sierpień 2012;
- [28] Program wykonawczy monitoringu klimatu akustycznego na 2021 r., GIOŚ, Warszawa grudzień 2020;
- [29] Przeprowadzanie ocen oddziaływania farm fotowoltaicznych na środowisko Zwolińska-Mańczak A., Tarka M., Wydawnictwo INŻYNIERIA sp. z o.o., Poznań 2013 r.;
- [30] Raport o stanie gminy Wińsko za 2018 rok, Wińsko 2019;
- [31] Raport o stanie gminy Wińsko za 2019 rok, Wińsko 2020 r.;
- [32] Regionalizacja klimatyczna, W. Sokołowicz, 1968;
- [33] Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim - raport wojewódzki za rok 2020;
- [34] Stan środowiska w województwie dolnośląskim, raport 2020., GIOŚ Wrocław 2020.
- [35] Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Wińsko na lata 2016-2026, Wińsko 2015;
- [36] Strategia rozwoju lokalnego gminy Wińsko na lata 2016-2026, Wińsko 2015;
- [37] Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026;
- [38] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko uchwalone uchwałą LIII/387/2022 Rady Gminy Wińsko z dnia 22 czerwca 2022 roku.



- [39] Szczegółowa mapa geologiczna Polski, Państwowy Instytut Geologiczny;
- [40] Zagadnienia przyrodnicze w ocenach oddziaływania na środowisko, GDOŚ, Warszawa 2014 r.;
- [41] Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wińsko na lata 2021-2024 z perspektywą do 2036 r.
- [42] <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000>
- [43] [http://geoportal.pgi.gov.pl/uslugi\\_gis](http://geoportal.pgi.gov.pl/uslugi_gis)
- [44] <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- [45] <http://www.powiatwolowski.pl/Geoportal.html>
- [46] <https://bip.winsko.pl/>
- [47] <https://geoportal360.pl/02/wolowski/winsko-022202/>
- [48] <https://winsko.e-mapa.net/>
- [49] <https://wolowski.e-mapa.net/>

## IX. PRZEPISY PRAWNE

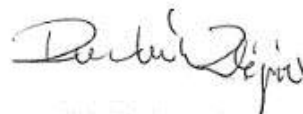
- [1] Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- [2] Dyrektywa 85/337 EEC z dnia 27 czerwca 1985 r., w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska;
- [3] Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7);
- [4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 lipca 2004 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348).
- [5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 77, poz. 510);
- [6] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 77, poz. 510, t. j.).
- [7] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826, t. j.).
- [8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408).
- [9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409).
- [10] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397).
- [11] Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.).
- [12] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.).
- [13] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 5 z późn. zm.);
- [14] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710).
- [15] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.).
- [16] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741, z późn. zm.).
- [17] Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1463, z późn. zm.).
- [18] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161, t. j. z późn. zm.). Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247).

**Załącznik**  
**do prognozy oddziaływania na środowisko**  
Planu ogólnego gminy Wińsko

**Oświadczenie**

Oświadczam, że spełniam wymogi niezbędne do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.



.....  
Podpis Autora prognozy